

Valeriu Chițan, CNPF:
Piața asigurărilor a crescut cu 7% în 2019, până la 1,62 miliarde lei

Republica Moldova își dorește noi parteneri strategici

Problema pregătirii specialiștilor pentru agricultură nu este una exclusiv a statului

2

3

4

În R. Moldova a fost declarată stare de urgență

Parlamentul a aprobat marți, 17 martie, proiectul de Hotărâre a Guvernului privind declararea stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în perioada 17 martie-15 mai 2020, comunică MOLDPRES.

Potrivit documentului, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri:

1) instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară;

2) instituirea unui regim special de circulație pe teritoriul țării;

3) introducerea regimului de carantină și luarea altor măsuri sanitato-antiepidemice obligatorii;

4) stabilirea unui regim special de lucru pentru toate entitățile;

5) interzicerea desfășurării adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă;

6) disponarea, la necesitate, a raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate;

7) coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind: a) informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației; b) familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale; c) introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații;

8) modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducerilor agenților economici și ai instituțiilor publice;

9) interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă;

10) chemarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii;

11) efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență;

12) efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Hotărârea adoptată astăzi prevede că dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducerii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova. Toate dispozițiile emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul adoptării.

Parlamentul Republicii Moldova va informa, în termen de 3 zile, Secretarul General al ONU și Secretarul General al Consiliului Europei despre prezența hotărâre și cauzele adoptării acesteia.

Hotărârea a intrat în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința populației prin mijloacele de informare în masă și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Curs valutar
18.03.2020

Valută	Rata	Cursul
USD	1	17.7169
EUR	1	19.5090
UAH	1	0.6529
RON	1	4.0214
RUB	1	0.2358

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și raportelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

În atenția societăților pe acțiuni, participantilor profesioniști ai pieței financiare nebancare, abonaților și cititorilor!

În legătură cu situația excepțională din țară din cauza infecției cu COVID-19, redacția ziarului Capital Market a trecut la versiunea electronică a ziarului. Materialele publicației pot fi găsite pe site-ul www.capital.market.md sau primite prin e-mail în format PDF. Despre relua-rea versiunii tipărite vă vom anunța mai târziu.

De asemenea, publicația reamintește faptul că, pentru a minimiza risurile, Î.P. Capital Market solicită prezentarea materialelor pentru publicare prin intermediul poștei electronice și efectuarea plășilor online.

**Riscurile financiare,
cum le facem față...**

Citiți în pag. 4.

Banca Națională a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

nvată
Dă sens banilor

Valeriu Chițan, CNPF: Piața asigurărilor a crescut cu 7% în 2019, până la 1,62 miliarde lei

În 2019, companiile de asigurări din Republica Moldova au înregistrat prime brute subscrise în valoare de 1,62 miliarde de lei, înregistrând o creștere de 7% sau 106,5 milioane lei, față de perioada similară din 2018, când valoarea primelor brute subscrise totaliza 1,51 miliarde lei, a precizat pentru xprimm.md, Valeriu Chițan, președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF).

La situația din 31 decembrie 2019, activitate licențiată pe piața asigurărilor au desfășurat 13 companii de asigurări, inclusiv o companie cu licență suspendată.

Din volumul total de prime brute subscrise la nivelul pieței asigurărilor, asigurările de viață au generat prime brute subscrise în valoare de 101 milioane lei, în creștere cu 1%, față de 2018, când valoarea primelor brute subscrise însumă 100 milioane lei. În același timp, primele brute subscrise din asigurările generale au constituit 1,52 miliarde lei, fiind în creștere cu 7,5% față de anul 2018, când valoarea primelor brute subscrise a însumat 1,41 miliarde lei.

În ultimii ani, creșterea economică a fost în ascensiune, dar este sub potențial, în condițiile în care investitorii nu se înghesue să vină în Republica Moldova. Forța aptă de muncă emigrează în străinătate, iar în țară există un deficit de forță de muncă bine pregătită. Mitul de altădată al forței de muncă ieftine din Republica Moldova s-a prăbușit. Economiștii FMI consideră că Republica Moldova are nevoie de o creștere economică sustenabilă pentru asigurarea locurilor de muncă și reducerea sărăciei pentru un număr cât mai mare de oameni.

Misiunea FMI, care a fost în Republica Moldova și s-a încheiat cu succes prin acordarea ultimei tranșe de 20 mil. USD din creditul de 178 mil. USD, susține că autoritățile de la Chișinău au realizat cu succes programul de trei ani, susținut de Fondul Monetar Internațional, în pofida peisajului politic complicat. Unul dintre obiectivele-cheie atinse a fost reabilitarea sectorului bancar, fapt care, de rând cu alte reforme, a contribuit la instaurarea stabilității macroeconomice și financiare. Totodată, creșterea rămâne insuficientă pentru a îmbunătăți semnificativ nivelul de trai al populației. În perspectivă, este absolut esențial ca autoritățile să continue promovarea unui set de politici prudente și bine coordonate, inclusiv reforme structurale ce vizează consolidarea în continuare a sectorului finanțier, promovarea unei politici bugetare care să stimuleze creșterea economică prin majorarea cheltuielilor de infrastructură și susținerea cheltuielilor sociale prioritare, menținând totodată durabilitatea bugetar-fiscală și consolidând instituțiile și cadrul de guvernăță din Republica Moldova.

Expertii FMI constată că a fost reformat sistemul bancar, inclusiv prin asigurarea transparenței acionariatului băncilor prin verificarea corespondenții proprietarilor băncilor criteriilor de onorabilitate și profesionalism, îmbunătățirea cadrului de supraveghere și celui de reglementare, eliminarea expunerilor mari ale băncilor față de părțile lor afiliate și consolidarea mecanismelor de asigurare a stabilității financiare. În perioada ce urmează, pentru asigurarea stabilității macrofinanciare, va fi extrem de important de a atenua risurile din sectorul

Conform oficialului CNPF, ponderea asigurărilor generale în totalul primelor brute subscrise a constituit 93,8%, iar cea a asigurărilor de viață – 6,2%, cota asigurărilor obligatorii a constituit 42% (683,1 milioane lei) și, respectiv, cea a asigurărilor facultative – sub 58% (941,6 milioane lei).

“În 2019, companiile de asigurări au plătit despăgubiri și indemnizații de asigurare în sumă totală de 654 milioane lei, indicatorul respectiv fiind în creștere față de perioada similară a anului precedent cu 105 milioane lei sau cu aproape 20%. Asigurătorii care au desfășurat asigurări generale au plătit despăgubiri în sumă de 642 milioane lei sau 98% din totalul despăgubirilor plătite, iar asigurătorii care au desfășurat activitate de asigurare de viață au plătit despăgubiri în sumă de 11,5 milioane lei, cota lor fiind de circa 1,8%. Ponderea despăgubirilor pentru asigurările obligatorii a constituit 42% (281,5 milioane lei) și a asigurărilor facultative – 57% (372,3 milioane lei)”, a menționat Valeriu Chițan.

Referitor la provocările recente, președintele autorității de supraveghere spune că anul 2019 a reprezentat un adevarat test de rezistență pentru întreaga piață de asigurări,

având în vedere sporirea cerințelor prudentiale.

“Reformarea cadrului național de reglementare și supraveghere non-bancară și armonizarea acestuia cu legislația UE, s-au axat pe preocupările aferente procesului de evaluare și supraveghere a asigurătorilor, îmbunătățirea cadrului de guvernăță corporativă, precum și asigurarea unui management prudent și responsabil în materie de gestionare a riscurilor, respectiv, deținerea unui capital adecvat în raport cu riscurile asumate”, a spus Valeriu Chițan.

Cele mai semnificative schimbări au vizat structura și dimensiunea activelor; remodelarea metodelor de calcul a rezervelor tehnice, mai cu seamă a celor (rezervelor) de daune; cerințele pentru acoperirea marjelor de solvabilitate (astfel, mărimea capitalului propriu urmează să fie acoperită (100%) cu active lichide (prepondérant, valori mobiliare de stat, conturi de decontare și de depozit).

“Obiectivul acestor modificări îl constituie capitalizarea entităților. Menținerea unui capital adecvat, atât la nivel cantitativ, cât și din punctul de vedere al calității (prin acoperirea acestuia cu active eligibile) trebuie să fie un obiectiv primordial al companiilor de asigurare, atingerea căruia

va asigura buna funcționare a acestora și menținerea încrederii consumatorilor de servicii de asigurare”, a completat oficialul CNPF.

“Cu consilierea și expertiza Băncii Mondiale, CNPF a elaborat un nou cadru juridic de reglementare aferent domeniului asigurărilor – proiectul de Lege privind activitatea de asigurare/reasigurare (care transpune parțial Directiva Solvabilitate II) și proiectul de Lege privind răspunderea civilă auto (RCA). La moment, suntem în proces de avizare/consultare și susținere a acestora pe platforma guvernamentală și parlamentară. Prin urmare, în perioada următoare, industria locală de asigurări va fi îndemnată să se conformeze “noilor reguli”, în spiritul standardelor euro-comunitare”, a adăugat el.

LIBERALIZAREA TARIFELOR RCA DE LA 1 IULIE, O PROVOCARE PENTRU PIATA ASIGURARILOR IN 2020

În plus, în privința perspectivelor pentru anul 2020, oficialul Autorității spune că piața va fi supusă evalua-

rii în baza unor simulări de criză, necesare a fi efectuate atât de către asigurători, cât și de către Autoritatea de Supraveghere în vederea transpuneri prevederilor acquis-ului european (Directiva nr. 2009/138/CE din 25.11.2009).

“O altă provocare o constituie liberalizarea tarifelor RCA (începând cu 1 iulie 2020) care prevede libertatea asigurătorilor de a-și calcula în mod individual și independent primele de asigurare. Primele de asigurare calculate de asigurători, în prealabil, se vor prezenta Autorității de supraveghere care, prin decizia sa, va accepta sau va respinge calculul efectuat. La rândul său, Autoritatea de supraveghere, cel puțin o dată pe an, va calcula prima de referință aferentă asigurării de răspundere civilă auto internă (RCA) și externă (Carte Verde). Pe perioada aflării Biroului Național al Asigurătorilor de Auto-vehicule sub monitorizare, asigurătorii vor aplica prima de referință aferentă asigurărilor Carte Verde calculată de CNPF”, a concluzionat Valeriu Chițan.

FMI: Creșterea economică, însuficientă pentru trațiul decent al populației

finanțier nebancar, a perfectiona cadrul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și a realiza progrese semnificative în recuperarea activelor fraude.

Regimul de tăiere a inflației promovat de Banca Națională a Moldovei (BNM) rămâne adekvat. Eforturile suplimentare de consolidare a cadrului operațional și a capacitatii BNM vor spori și mai mult credibilitatea politicilor promovate, în contextul unui regim flexibil al ratei de schimb. Este extrem de important de protejat independența BNM, pentru a păstra intact progresul atins cu eforturi mari în domeniul reabilitării băncilor și a-i permite BNM să-și realizeze plenar mandatul de menținere a stabilității prețurilor și de asigurare a stabilității sectorului finanțier.

PERSPECTIVELE ECONOMICE – POZITIVE, DAR TEMPERAREA SE ACCENTUEAZĂ

“Perspectivele condițiilor economice continuă să fie pozitive, deși datele operative pentru octombrie-decembrie 2019 conțină premise pentru temperarea creșterii economice în trimestrul IV 2019. Astfel, comerțul intern cu bunuri și servicii înregistra ritmuri de creștere de 8,6%, respectiv, 8,8 la sută în luna decembrie 2019 comparativ cu perioada similară a anului anterior, acestea fiind mai atenuate comparativ

cu luna precedentă. Transportul de mărfuri și producția industrială s-au contractat cu 9,9 și, respectiv, 1,0 la sută. În același timp, exporturile s-au diminuat cu 0,2 la sută, iar importurile au crescut cu 3,9 la sută”, susține Banca Națională.

Ba mai mult, risurile externe se propagă în Republica Moldova în mare parte prin canalul remiterilor populației și cel al comerțului exterior cu implicații asupra veniturilor valutare ale populației și ale exportatorilor autohtoni, ceea ce nemijlocit se va reflecta în dinamica inflației. Persistența incertitudinii asociate coronavirusului se poate răsfrângă și asupra activității investiționale la nivel global și regional, fapt care ar putea afecta și evoluția investițiilor în țara noastră.

Totodată, temperarea cererii agregate, diminuarea prețurilor internaționale la petrol și la produsele alimentare și baza finală din anul 2019 vor constitui principali factori ce vor decela inflația în perioadele ce urmează. În același timp, există o probabilitate finală că rata anuală a inflației în trimestrul I 2020 va fi inferioară celei prognosticate în Raportul asupra inflației nr. 1, februarie 2020. Aceasta se explică prin persistența presiunilor dezinflaționiste din partea componentelor de cost și temperării consumului populației.

RISURILE DE LA NIVEL GLOBAL VOR AFECTA ȘI MOLDOVA

Totodată, se constată că risurile și incertitudinile la nivel global se amplifică pe seama implicațiilor aduse de coronavirus cu repercusiuni asupra activității economice mondiale și regionale din perspectiva reducerii cererii de bunuri și servicii, precum și o posibilă distorsionare a canalelor de distribuție. Evoluția indicilor bursieri și cea a principalelor valute internaționale sunt, de asemenea, afectate.

În urma celor constatate, banca centrală a redus rata de bază cu un punct procentual până la 4,5% pentru a atenua efectele asupra economiei prin reducerea costului creditelor pentru eco-

nomie. Dar și pentru impulsarea creditării sectorului corporate.

În condițiile reducerii nivelelor de productivitate, se arată în informațiile Băncii Mondiale, a finanțării externe reduse și a deficiențelor structurale existente, Moldova rămâne extrem de vulnerabilă în fața șocurilor. Incertitudinea politică și interesele individuale subminează agenda de reforme și procesul investițional. Cota mare a statului în economie, împreună cu instituțiile slabe și provocările referitoare la guvernăță, inclusiv în sectorul finanțier, prezintă riscuri adiționale. Condițiile meteorologice extreme ar putea afecta producția agricolă, influențând creșterea economică și ratele sărăciei.

În perspectivă, eliminarea vulnerabilităților pregnante instituționale și de guvernăță ale Republiei Moldova va contribui la valorificarea potențialului de creștere a economiei și la accelerarea convergenței veniturilor cu restul statelor europene. Instituirea supremă legii și consolidarea cadrului de supraveghere și de reglementare – în special în sectorul finanțier nebancar, sectorul întreprinderilor de stat și în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului – urmează să contribuie semnificativ la accelerarea creșterii economice, astfel încât Republica Moldova să fie capabilă să-și valorifice plenar potențialul său economic.

Economiștii de la Chișinău susțin că, deși Republica Moldova are un Acord de Liber Schimb cu UE, structura economiei este una neeuropeană. 15% din aceasta îi revin agriculturii. Astăzi în statele europene ponderea agriculturii în economie este mult mai mică, sub 5%. Economia Moldovei nu a reușit să devină competitivă, iar cifrele exporturilor demonstrează acest lucru. Astfel, în Republica Moldova valoarea importurilor este de 4,8 miliarde USD, dublu față de cifra exporturilor realizate. Deficitul comercial este de 2,4 miliarde USD și atinge 29% din PIB.

Victor URSU

Republika Moldova își dorește noi parteneri strategici

Pentru o țară ca Republica Moldova, care este o economie deschisă prin definiție, este firesc să caute noi parteneri. Să și diversifice relațiile comerciale, piețele de desfacere a produselor sale. Să și extindă lista de parteneri externi.

Și un exemplu în acest fel este Forumul de Afaceri Moldova-Ungaria, care s-a desfășurat în săptămâna trecută. Mai ales că există un potențial mare nevalorificat, atunci când e vorba de schimburi comerciale, investiții, deschiderea unor afaceri comune. Ungaria ocupă locul 22 după volumul capitalului investit în Republica Moldova, iar după volumul comerțului exterior ocupă locul 14 printre principali parteneri comerciali ai țării noastre. Există un potențial mare de creștere, acest fapt l-au menționat participanții la forum, care s-au convins că Republica Moldova devine o destinație tot mai atractivă pentru investitorii străini și un mediu prielnic pentru dezvoltarea unor afaceri de succes.

Reprezentanți ai 23 de companii maghiare, care activează în diverse domenii: managementul deșeurilor și al apelor, agricultură, inginerie și construcții, servicii financiare și de consultanță, turism, și ai Camerei de Comerț și Industrie din Ungaria au participat la această reuniune de afaceri, concepută ca o platformă pentru identificarea oportunităților de cooperare.

„Desfășurarea Forumului moldougar va consolida relațiile de prietenie dintre țările noastre și va conferi un impuls dezvoltării relațiilor economice. Cred că rezultatele Forumului vor contribui la stimularea dezvoltării unui șir de proiecte în diverse sectoare ale economiei țărilor noastre, precum și la accesarea fondurilor suplimentare în aceste domenii”, a declarat Anatol Usatii, ministrul Economiei și Infrastructurii. El a subliniat că la moment potențialul cooperării bilaterale comercial-economice nu este valorificat la maxim și există numeroase oportunități ce necesită să fie realizate, în agricultură, energie regenerabilă, industria automotive, farmaceutică, zootehnie, turism etc.

Este semnificativ faptul că Forumul s-a desfășurat în timp ce cei doi premieri, Ion Chicu și Victor Orban, semnau Acordul privind partenariatul strategic dintre Republica Moldova și Ungaria, care prevede și acordarea unui credit de 100 de milioane de dolari de către Eximbank, una dintre cele mai mari instituții bancare maghiare deținute de stat, pentru a încuraja agenții economici maghiari să investească în Republica Moldova.

„Prin desfășurarea acestui forum avem oportunitatea de a continua procesul de cooperare, prin dezvoltarea proiectelor în diverse domenii. Moldova are acces la consumatorii din Vest, dar și la cei din Est, iar orice investiție făcută aici înseamnă oportunitatea de a ajunge la 900 de milioane de consumatori. Creditul de 100 mii de dolari oferit de Eximbank constituie un imbold ca agenții economici să-și crească afacerile”, a menționat Ion Chicu, prim-ministrul Republicii Moldova.

La rândul său, Viktor Orban, prim-ministrul Ungariei, a declarat că „economile din Europa de Vest au avut timp destul pentru a acumula capital și de a dezvolta economii, acum însă există niște schimbări în privința capitulului, care se orientează tot mai mult spre Europa Centrală

și de Est. Sună convins că în următorii 20 de ani vom asista la dezvoltarea economică în direcția estică, iar noi vom transmite tehnologii și capital. Am făcut această aluzie pentru că procesul de transformare prin care trece Moldova acum a fost parcurs anterior și de Ungaria pentru că din punct de vedere geografic eram mai aproape de centrul unde avea loc acest transfer de capital și de tehnologie”.

Sectorul IT constituie peste 20 la sută din PIB-ul Ungariei, fapt care indică performanța economiei. Și Republica Moldova mizează, în ultimii ani, pe dezvoltarea sectorului tehnologiei informaționale, care, deși are o pondere mult mai mică în PIB, este în continuă creștere, mai ales după crearea Moldova IT Park, care are deza circa 600 de rezidenți.

„Datorită reformelor regulatorii și fiscale întreprinse în ultimii ani, climatul de afaceri din Moldova a devenit mai competitiv la nivel regional, fiind atraktiv pentru partenerii din străinătate. Iar acest lucru a fost consolidat și de activitățile de promovare întreprinse de Agenția de Investiții, care contribuie nemijlocit la sporirea vizibilității Republicii Moldova drept o piață emergentă și competitivă pentru plasarea investițiilor și stabilirea parteneriatelor comerciale durabile”, acesta a fost mesajul care a fost transmis participanților la Forum de Rodica Verbeniuc, director general al Agenției de Investiții.

Pe parcursul evenimentului, Agenția de Investiții, administrator al brandului investițional de țară „InvestMoldova” a ținut și o prezentare cuprinzătoare despre climatul și oportunitățile investiționale ale Republicii Moldova, dar și despre instrumentele și platformele oferite de Agenție pentru companiile locale și investitorii străini. Iar cele mai mari companii maghiare care activează în țara noastră – OTP Bank, Gedeon Richter, Vitafort – au adus argumente în favoarea condițiilor prielnice pentru plasarea investițiilor străine în țara noastră.

Este clar că există foarte multe oportunități care pot fi valorificate, iar Forumul de afaceri moldo-maghiar e doar primul pas spre inițierea unor relații și proiecte.

Potrivit statisticilor, după valoarea volumului schimburiilor comerciale, Ungaria se situează pe locul 14 printre principali parteneri comerciali ai Republicii Moldova, cu o pondere de 1,39 la sută în comerțul total al țării. Datele oficiale arată că în 2019, volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Ungaria a înregistrat suma de 119,85 milioane de dolari SUA, cu o ușoară creștere față de 2018. În prezent, în Moldova activează 47 de întreprinderi cu capital maghiar, iar Ungaria ocupă locul 22 după volumul capitalului investit în țara noastră. Principalele mărfuri moldovenești exportate în Ungaria sunt scaunele, cablurile și alte conductoare electrice izolate, sticlele, sucurile de fructe și cele de legume, articolele de transport sau ambalare din materiale plastice, melasalele rezultante din extracția sau rafinarea zahărului, ciocolata și alte preparate alimentare care conțin cacao etc.

Și Gedeon Richter, cea mai mare companie producătoare de medicamente din Europa Centrală și de Est, este prezentă în Republica Moldova, încă din 1996, când a deschis o filială la Chișinău. „Acum am ajuns să fim cel mai mare furnizor de medicamente de pe această piață. Gedeon

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanți profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luară măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 17 martie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancare, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

• Proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule, cu inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultare publică. Proiectul de lege a fost elaborat în cadrul proiectului de asistență tehnică al Băncii Mondiale „Reforma pieței de asigurări din Moldova” și transpunse dispozițiile Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi;

• Proiectul Hotărârii cu privire la modificarea Regulamentului privind circulația valorilor mobiliare pe piața de capital, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 14/5/2016, fiind expediat spre avizare instituțiilor interesate și supus procedurii de consultări publice. Documentul vizează prevederi aferente înregistrării provizorii, în cazul în care valorile mobiliare nu corespund cerințelor de admisire spre tranzacționare pe piață reglementată sau MTF;

• Acceptarea modificărilor aprobat de Consiliul Bursei de Valori a Moldovei, operate la Regulile de tranzacționare pe piață reglementată, Regulile sistemului multilateral de tranzacționare și la Regulamentul privind organizarea și efectuarea tranzacțiilor cu pachetele unice de valori mobiliare pe piață reglementată. Modificarea reglementărilor vine în contextul ajustării acestora la cadrul normativ existent, precum și completării prevederilor referitoare la introducerea pe platformele de tranzacționare a BVM, a mai multor tipuri de tranzacții directe (de vânzare-cumpărare sau de schimb și REPO), implicit ordine condiționate executate în Secția Tranzacții Directe;

• Proiectul deciziei privind modificarea Hotărârii CNPF nr. 19/3/2019, cu expedierea spre avizare autorităților/instituțiilor interesate și supunerea procedurii de consultări publice în condițiile legislației. Conform amendamentului la Regulament, entitatea de audit desemnată pentru efectuarea auditului în domeniul asigurărilor, pentru asigurătorul care deține licență pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, trebuie să dispună de renume și experiență recunoscută în domeniul auditului instituțiilor financiare internaționale;

• Proiectul Hotărârii privind modificarea Hotărârii CNPF nr. 49/5/2016 și expedierea spre avizare autorităților/instituțiilor interesate, precum și supunerea procedurii de consultări publice. Conform amendamentelor, se modifică procedura de susținere a testelor de calificare în asigurări, prin implementarea sistemului informațional întru susținerea testului respectiv, precum și se introduc condiții noi de obținere a certificatului de calificare de către agenții de asigurare persoane fizice.

II. AUTORIZARE

• Autorizarea reorganizării SA „RENET” prin dezmembrare (separare) cu transmiterea unei părți din patrimoniu către SRL „RENET-INVEST”;

• Efectuarea înscrerii în Registrul de stat al valorilor mobiliare privind radieră valorilor mobiliare emise anterior de SA „RÄUT”;

• Înregistrarea în Registrul agentilor de asigurare și agentilor bancassurance a BC „EXIMBANK” SA;

• Înregistrarea în Registrul organizațiilor de creditare nebancară autorizate a entității OCN „INTELIGENT CREDIT” SRL.

III. SUPRAVEGHERE

• A dispus prescrierea și suspendarea operațiunilor bancare la conturile curente și de depozit ale unor organizații de creditare nebancară, care nu și-au conformat activitatea cerințelor legislației privind mărimea minimă a capitalului social la data de 1 ianuarie 2020.

Serviciul de presă al CNPF

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziariul@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC „Victoriabank”, SA, fil. 11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate stîrile agenției

„Moldpres” și „InfoMarket”

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactoriei. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Vlad BERCU

Tipar: Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL

Problema pregăririi specialiștilor pentru agricultură nu este una exclusiv a statului

Se poate considera că învățământul profesional tehnic este practic lipit de ceea ce se numește producere, fie că este vorba de industrie, fie că este vorba de comerț și servicii comerciale, fie că este vorba despre agricultură. Vorbind în termeni mai simpli, sunt două odăi ale același apartament care comunică între ele cu o ușă fără lacăt, cu o ușă permanent deschisă și prin care se intră 24 din 24 de ore. Problema e doar că, de multe ori, nu are cine intra sau, la fel de rău, cei care trec din sala de studii în secția de producere nu au pregătirea care se cuvine pentru a face față sarcinilor care li se propun.

În încercarea de a compara o situație cu altă situație, unii dintre noi derapează în a pune note mari sistemului de învățământ profesional de acum câteva decenii care pregătea mii de specialiști, atât pentru industrie, cât și pentru agricultură, și care își găseau loc de angajare

imediat ce ieșeau pe ușa instituției. Trebuie să recunoaștem, fără a subestima că de puțin efortul generațiilor de ieri, că învățământul răspunde cu fidelizeitate unor exigențe anume și că respectivele cunoștințe se reflectau său la sută într-o calitate anume a muncii și a produsului.

Astăzi vorbim despre alte exigențe. Piața ne cere produse de o calitate comparabilă cu cea din țările comunității europene sau din alte țări dezvoltate. Fără cunoștințe trainice, fără practici următe cu pricepere, fără specialiști buni, nu mai putem vorbi despre calitate. Si aici nu e vorba doar de industrie. Agricultura înaintea său aceleasi condiții, indiferent dacă este vorba de suprafețe care leagă orizonturile sau de suprafete mici de doar câteva hectare.

Fără cunoștințe nu se face nimic. Agricultura nu se mai reduce la a se arunca sămânța cu mâna și la a se recolta cu panerul.

Așa se întâmplă că ne împiedică de acest

adevăr abia acum, deși, țări care au agricultura foarte avansată, au trecut prin acest proces mult mai înainte.

Republica Moldova este, desigur, avantajată în comparație cu alte țări precum Franța, Germania, Marea Britanie, pentru că noi nu avem nevoie de perioada de probă, ci putem purcede direct la implementare, așa cum metodele și practicele au fost deja probate în țările respective.

Cel mai convingător argument în favoarea încurajării procesului de studii sunt cifrele. Începând cu 2008, Republica Moldova a înregistrat o creștere economică medie mai mare de 4 la sută pe an. Cu toate că nivelul sărăciei în Moldova s-a redus semnificativ, tara rămâne a fi, în continuare, o țară marcată de sărăcie. Doar 40 la sută din populația aptă de muncă este angajată în cîmpul muncii. Lipsa perspectivelor pe piață muncii duce la faptul, ca moldovenii să caute de lucru peste hotarele țării.

Un factor decisiv ce influențează atât productivitatea, cât și investițiile străine directe este reprezentat de lipsa forței de muncă calificată. O neconcordanță semnificativă se înregistrează între necesitățile pieței muncii și competențele dobândite de către absolvenții sistemului de învățământ profesional tehnic. Curriculul este învechit și are la bază puține elemente practice. Această problemă a apărut ca urmare a graduului scăzut de implicare a partenerilor sociali în elaborarea și implementarea măsurilor concrete de formare profesională.

E de înțeles de ce exponentii ai forumurilor superioare din agricultură, desigur, cei care își doresc o agricultură performantă, au recurs la importuri de experiență, dar și la finanțare din afara a derulării unor proiecte vizând performanța învățământului profesional. Un exemplu bun de arătat este cel prin care managerii, maștrii instrucțori, dar și profesorii din mai multe instituții de învățământ profesional tehnic din țară, au beneficiat de instruire și cursuri de formare profesională în cadrul unui proiect susținut financiar de Guvernul Germaniei prin Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Apropo, actuala guvernare a preluat în totalitate relația cu grupul de lucru delegat de guvernul federal, iar o întrevadere de dată recentă a factorilor de decizie a avut, printre declarațiile incluse în comunicatul de presă, insistența ministrului de a le exprima gratitudinea pentru suportul oferit, dar și pentru a discuta despre continuitatea proiectului.

Partenerii germani au cules mulțumiri pentru buna implementare a proiectului comun, în cadrul căruia a fost realizat pachetul pentru programul de formare profesională în domeniul mechatronică mașini și utilaje agricole. Astfel, fiind elaborat Profilul Ocupațional – tehnician mechatronică mașini și utilaje agricole, Planul de învățământ, Curricula, Planul de instruire la instituție și întreprindere, Standardele de calificare, iar un grup de manageri, maștrii instrucțori și profesori de la instituțiile de învățământ profesional tehnic din subordinea MADRM au beneficiat de instruire în două runde, în cadrul unui centru specializat din Germania.

În calitate de beneficiari în cadrul unui proiect de acest fel, constatăm că pregătirea forței de muncă calificată în domeniul agricol, conform cerințelor și solicitărilor angajatorilor, este una din sarcinile primordiale ale sistemului de învățământ profesional tehnic din țară. Departamentul agricol a recunoscut în repetate rânduri importanța dezvoltării acestui sistem de învățământ, exprimându-și flexibilitatea și deschiderea pentru implementare și dezvoltare. Cel puțin la nivel de mesaj și-a dorit și își dorește să sporească calitatea procesului de pregătire profesională în domeniul agricol, iar suportul acordat de experții germani, vine să adauge sustenabilitate și durabilitate formării profesionale în domeniul mechatronică mașinilor și utilajelor agricole, ceea ce dezvoltă și consolida capacitatele de pregătire a specialiștilor în acest domeniu.

Realitatea însă ne pune în față un deficit acut de specialiști în agricultură, iar calitatea acestora ne va da bătăi de cap mulți ani înainte. Platformele de angajare în cîmpul muncii sunt doldora de anunțuri în care figurează fie cuvântul agronom, fie manager în agricultură. Dar problema nu se rezolvă printre simplă publicare a unui anunț.

Experiența altor state arată că procesul de pregătire a specialiștilor pentru agricultură este unul de durată și începe încă de la vîrstă mici. Aceeași experiență indică asupra a cel puțin trei etape care se configerează clar. Prima treaptă se referă la clasele I-VIII, timp în care sunt identificate elevii care au o înclinație spre agricultură, iar aceștia sunt dirigați spre formele de învățământ agricol post-gimnazial.

A doua treaptă include clasele IX-XII de tip liceal, iar aici se pun bazele cunoștințelor din agricultură. Si, în sfîrșit, a treia etapă – universitatea, acolo unde absolvenții liceelor agricole aprofundă și își dezvoltă competențele agricole.

Da, etapizarea despre care vorbim pare desprinsă dintr-un "manual de utilizare", însă adevarul e că un asemenea parcurs asigură până la urmă formarea unor specialiști cu vocație și cu o bună pregătire pentru agricultură. Aceleași state și aceeași experiență ne arată că în școală ar fi binevenite orele de educație agricolă, ceea ce ar însemna un început de drum spre o specialitate din acest domeniu.

Este greșit că misiunea de a pregăti specialiști pentru sectorul agrar îi revine în exclusivitate statului. Agricultura a îmbrăcat de mai multă vreme străiele proprietății private, iar asta înseamnă că a fost privatizat, însușit nu doar pământul, ci și sarcinile care derivă din asemenea activități. Formula potrivită ar fi, aşa cum se face în alte părți, o conlucrare activă de ambele părți. Iar dacă se va semăna împreună, se va culege împreună.

Constantin OLTEANU

Riscurile financiare, cum le facem față...

➤ Ce este riscul?

Riscul reprezintă probabilitatea sau amenințarea de deteriorare, vătămare, pierdere sau orice altă situație adversă cauzată de vulnerabilități externe sau interne și care poate fi evitată prin anumite acțiuni preventive. Riscurile ne pot afecta pe noi personal, sau familia și sunt prezente în majoritatea domeniilor vieții - sănătate, muncă, în trafic etc.

➤ Care sunt riscurile legate de produsele financiare?

Produsele financiare comportă și ele anumite riscuri. Riscurile financiare constau în deteriorarea valorii economiilor sau investițiilor pe care le deținem, sau creșterea neașteptată a plăților aferente contractelor de credit în care ne-am angajat.

Un produs finitar poate prezenta mai multe riscuri în același timp. Iată câteva exemple de produse financiare și câte un tip de risc care le este specific:

- Credital de consum: când ratele de dobândă cresc, plata lunară într-un credit cu rată flotantă se majorează – **riscul ratelor de dobândă**;
- Credital ipotecar: când valuta locală se depreciază, plata lunară într-un credit acordat în valută străină crește – **riscul valutar**;
- Investițiile (imobil, acțiuni): valoarea investițiilor scade când sunt schimbări economice sau se micșorează cererea – **riscul de piată**;
- Depozitul bancar: când inflația depășește randamentul obținut de depozit, valoarea reală a acestuia scade – **riscul legat de inflație**.

➤ Cum să ne protejăm?

Prin procurarea produselor de asigurare ne putem proteja contra anumitor tipuri de riscuri, cum ar fi riscul legat de incendierea imobilului. Dar când vorbim despre riscuri financiare, măsurile de protecție sunt mai complexe și depind de capacitatea noastră de înțelegere a produselor financiare. Putem lua în considerare următoarele acțiuni atunci când interacționăm cu sistemul finanțier:

1. Să analizăm tendințele economice, inclusiv perspectivele inflației și impactul asupra economiilor și investițiilor.
2. Să studiem minutios contractele ca să știm ce penalități vom avea, dacă nu ne onorăm la timp obligațiile (ex. nu achităm la timp rata la credit).
3. Să acumulăm economii din care achităm rata la credit, dacă ne pierdem locul de muncă sau cresc ratele de dobândă.
4. Să nu accesăm produse care nu corespund situației financiare personale (ex. credit în valută dacă veniturile sunt în lei).

Persoanele cu un nivel redus de educație, cele cu venituri mici sau grupurile marginalizate sunt cele mai expuse riscurilor financiare. Înțelegerea vagă a produselor financiare poate determina o stare financiară și mai precară, în care o bună parte din venituri vor fi destinate, de exemplu, achitării ratelor la credite. Dacă nu înțelegem deplin condițiile în care ni se oferă un produs finitar, mai bine ar fi să renunțăm sau să cerem sfatul unui prieten/rude.

Riscuri financiare la care ne expunem,
asigură-te că le înțelegi pe toate:

- Risc legat de inflație
- Riscul ratelor de dobândă
- Riscul valutar
- Riscul de piață

Banca Națională a Moldovei

Cnpf COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

UK MD Reform assistance to Moldova
Asistență pentru reforme în Moldova

UKaid from the British people
Această notă a fost finanțată de către Ambasada Marii Britanii la Chișinău prin intermediul Fondului pentru Buna Guvernare. Responsabilitatea pentru continutul acesteia îi aparține autorului, și nu reflectă neapărat poziția Guvernului Britanic.

Statistica tranzacțiilor înregisterate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 09.03.2020 - 13.03.2020

Tipul tranzacției: Vânzare - cumpărare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregisterate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA Renovatorul Basm	MD14BASM1008	6	2	923	1846,00	3,07
2	SA MIRVLAD	MD14MIRV1007	100	1	4	400,00	0,50
3	SA MOLDOVA-TUR	MD14MTUK100	10	2	946	9460,00	0,07

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregisterate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA VOLAN-AUTOTRANS	MD14VOLA1009	10	2	350	3500,00	0,10
2	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	1	1056	1056,00	0,00
3	SA MIRVLAD	MD14MIRV1007	100	1	10	1000,00	1,25
4	SA TAXI-SERVICE	MD14TAXI1007	10	1	336	3360,00	0,04
5	SA SMC-4	MD14SMCC1005	19	1	3126	59394,00	4,02
6	SA Avicola din Brînzenii Noi	MD14BRNO1002	10	1	795	7950,00	0,20
7	SA Inlac	MD14NLAC1003	5	1	2	10,00	0,00
8	SA Hidropompa	MD14HIDR1006	10	1	200	2000,00	0,02
9	SA Gramă	MD14GRAM100	10	1	5588	55880,00	3,68
10	SA Speranță	MD14SPRE1003	10	1	23868	238680,00	20,66
11	SA Basarabia-Nord	MD14BARS1003	20	1	3066	61320,00	0,37
12	SA Integral Auto	MD14GRAL1005	50	1	1206	60300,00	3,88
13	SA Consmont	MD14CON01004	10	1	49	490,00	0,02
14	SA ACORD	MD14ACCO1003	20	1	101	2020,00	0,68
15	RUNICON SA	MD14ICON1002	10	1	20285	202850,00	12,06

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art.II alin.(3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregisterate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA CORPORAȚIA DE FINANȚARE RURALĂ	MD14RURA1001	75	14	1848	578400,00	3,13

Tipul tranzacției: Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor în formă de valori mobiliare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregisterate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	RUNICON SA	MD14ICON1002	10	1	20285	202850,00	12,06

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregisterate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA Mitra-Grup	MD14MITR1001	2	2	2000	4000,00	20,00
2	SA MIRVLAD	MD14MIRV1007	100	4	438	43800,00	54,75
3	SA ACORD	MD14ACCO1003	20	2	101	2020,00	0,68
4	Grave Carat Asigurări SA	MD14GRAW1002	1000	1	6	6000,00	0,01

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care săn rude sau afini de gradul III ori mai mare sau între persoane care nu sunt rude

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregisterate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA METAL	MD14LETA1005	1	9	7047	7 047,00	1,69

Tipul tranzacției: Retragerea obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregisterate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA PLAI-FRUCT	MD14PLAF1008	6	85	5048	30288,00	1,92

SISTEMUL BANCAR AL ȚĂRII ASIGURĂ CONTINUITATEA PRESTĂRII SERVICIILOR PE PERIOADA COVID-19, ÎN INTERESUL CETĂȚENILOR

Banca Națională a Moldovei (BNM) impune un șir de măsuri care să prevină răspândirea virusului COVID-19 și care să asigure în continuare funcționalitatea sistemului financiar-bancar al țării, relatează MOLDPRES.

Serviciul de presă al BNM a precizat că măsurile sunt necesare pentru a proteja sănătatea angajaților băncilor și a clientilor lor pentru ca aceștia să beneficieze fără întrerupere de serviciile solicitate. În acest sens, BNM îndeamnă cetățenii să respecte strict regulile de comportament și de igienă, iar dacă prezența fizică nu este obligatorie, se recomandă utilizarea sistemelor de deservire la distanță, a instrumentelor și serviciilor de plată fără numerar, cum ar fi aplicațiile internet-payments, mobile payments, cardurile de plată, transferul de credit (ordinul de plată), care permit efectuarea plăților de la orice calculator sau dispozitiv mobil.

La fel, în scopul prevenirii răspândirii COVID-19, Banca Națională a luat măsuri sporite de protecție, în conformitate cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății și ale Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică. Procesele operaționale critice și continuitatea activității instituției vor fi asigurate pe tot parcursul acestei perioade. În același timp, a fost lansat procesul de activitate la distanță pentru mai multe categorii de angajați.

Banca Națională, băncile licențiate și prestatorii de servicii de plată nebancari își continuă activitatea asigurând toate serviciile financiare prestate. Totodată, mai multe bănci au anunțat program de lucru prescurtat sau modificat pentru deservirea fizică a clientilor.

Informații suplimentare pot fi solicitate la telefon sau adresa electronică ale băncilor licențiate.

GUVERNUL VA ELABORA UN PROIECT CARE VA REGLEMENTA MECANISMUL DE EXAMINARE A INVESTIȚIILOR

Guvernul și-a asumat angajamentul și a inițiat procesul de elaborare, cu susținerea partenerilor de dezvoltare, a unui proiect de lege care va reglementa mecanismul de examinare a investițiilor ce pot afecta securitatea și ordinea publică a țării, conform unei hotărâri a Executivului, aprobată la ședința de miercuri, 11 martie. Aceasta a venit ca urmare a unei inițiative legislative referitoare la investițiile străine, transmite MOLDPRES.

În scopul alinierii la cele mai bune practici internaționale, inclusiv la reglementările Uniunii Europene, Guvernul recunoaște importanța și beneficiile investițiilor viabile în economia țării, care nu amenință securitatea statului și ordinea publică. „Astfel, considerăm relevantă inițiativa din punct de vedere conceptual, însă conchidem că reglementarea mecanismului de examinare a investițiilor, care pot afecta securitatea și ordinea publică a țării, necesită o abordare mai complexă din punct de vedere al mai multor factori”, se indică în avizul Guvernului.

Printre aceștia au fost numiți determinarea domeniilor de importanță pentru securitatea statului; a drepturilor și obligațiilor investitorilor care urmează să fie reglementate de lege; stabilirea de responsabilități pentru autoritățile publice implicate în proces; determinarea cotei tranzacțiilor investitorului; limitarea drepturilor investitorilor în cazul nerespectării prevederilor mecanismului de evaluare a investițiilor; reglementarea principiilor de monitorizare a respectării cerințelor post tranzacționare de către investitori, altele decât schimbarea controlului etc.

Proiectul va fi elaborat în scopul asigurării reglementării problemelor identificate în acest context, precum și în vederea realizării Planul de Acțiuni al Guvernului pentru perioada 2020-2023.

MADRM A DISPUT MAI MULTE MĂSURI PENTRU ASIGURAREA SĂNĂTĂȚII ANGAJĂȚILOR DIN AGRICULTURĂ

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) vine cu mai multe recomandări în contextul instituirii stării de urgență pe teritoriul Republicii Moldova, necesității de prevenire a răspândirii coronavirusului de tip nou COVID-19, precum și disponibilităților Comisiei Naționale pentru Situații Excepționale în vederea asigurării sănătății și securității muncii angajaților din întreprinderile agricole, transmite MOLDPRES.

Potrivit recomandărilor MADRM, „conducătorii trebuie să limiteze la nivelul gospodăriilor agricole interacțiunea directă a personalului în activitățile specifice, în vederea reducerii riscului de infecție, cu menținerea nivelului activității curente prin stabilirea unui program de lucru diferențiat; limitarea, pe cât posibil, a deplasărilor personalului în afara întreprinderii, cu excepția categoriilor de personal ale căror activități cere prezența în câmp; dispunerea unor măsuri de igienizare a spațiilor etc.”.

„Programați demararea campaniei agricole de primăvară prin aprovizionarea întreprinderii/gospodăriei cu cantități necesare de motorină, semințe, îngrășăminte și a. Contactați furnizorii contractuali și stabiliți grafice pe ore și zile, de derulare planificată a livrărilor necesare desfășurării campaniei agricole”, indică surse de la Ministerul Agriculturii.

De asemenea, angajații trebuie să respecte recomandările autorităților (socializare cu păstrarea distanței între persoane, dezinfecția mâinilor și a suprafețelor de lucru din ateliere și utilaje agricole care sunt atinse cu mâna). De asemenea, aceștia trebuie să fie dotați cu dispozitive de protecție individuală corespunzătoare, printre care salopete/cămăși, șorțuri de unică folosință, încălțăminte de purtat deasupra celei obișnuite, mănuși, măști.

În cazul întreprinderilor cu volum mare de lucrări de sezon și care dispun de un număr crescut de personal (permanent, sezonier, zilier), se va organiza activitatea în ture, astfel încât personalul să nu se intersecteze. În același timp, se va asigura cazarea personalului în gospodăria agricolă pentru o perioadă mai lungă de timp, cu asigurarea condițiilor de trai și hrana pentru acesta.

Aceste recomandări sunt aplicabile la nivelul întreprinderilor agricole și se referă la personalul angajat, precum și la desfășurarea normală a activităților specifice campaniei agricole de primăvară.

POLIȚIA A PRIMIT ATRIBUȚII SUPLIMENTARE DE A MONITORIZA MODUL DE RESPECTARE A REGIMULUI DE STARE DE URGENȚĂ ÎN MOLDOVA

Inspectoratul General al Poliției (IGP) a primit atribuții suplimentare de a monitoriza cum este respectat regimul de stare de urgență în Moldova.

Potrivit agenției INFOTAG, pe site-ul IGP se menționează că Poliția va verifica în comun cu autoritățile publice locale respectarea obligativității stării de urgență organizate până la data de 1 aprilie pe întreg teritoriul țării de către administratorii unităților comerciale cu amănuntul, pietelor comerciale, localurilor de agrement, recreere, săliilor de sport și fitness, centrelor sportive, bazinelor de înot, teatrelor, cinematografulor, săliilor de concert, muzeelor și a altor unități pentru antrenament și recreere, unităților de alimentație publică, în localurile și în spațiile amenajate/autorizate ale acestora. Exceptie fac unitățile de comercializare a produselor alimentare, a produselor farmaceutice, produselor petroliere și activităților de preparare și distribuire a produselor în regim catering.

IGP și autoritățile locale vor monitoriza executarea obligației entităților prestațoare de servicii publice și private să organizeze și să asigure un regim fluidizant de acces al persoanelor în locurile de prestare a serviciilor și neadmiterea încălcării distanței sociale.

Totodată, va fi monitorizat modul de respectare privind interzicerea organizării și desfășurării manifestărilor în masă cu participarea unui număr mai mare de 50 de persoane, inclusiv menținerea dialogului cu comunitățile religioase.

De asemenea, controlul va fi realizat în privința respectării regulilor de comportament aplicabile în privința transportatorilor care prestează servicii de transport rutier de pasageri.

Poliția și autoritățile locale trebuie să intensifice de comun cu autoritățile medico-sanitare teritoriale activitățile de monitorizare a persoanelor autoizolate la domiciliu, cu sancționarea persoanelor care încalcă regimul respectiv. Poliștii vor însoții transportul medical specializat de urgență la transportarea persoanelor ce se eschivează de la respectarea măsurilor de sănătate publică sau în cazurile de agresare a personalului medical din cadrul echipei de urgență antrenate în activități de profilaxie a infectării cu COVID-19. Vor fi dislocate echipe de patrulare pentru asigurarea securității publice în adiacentul instituțiilor medico-sanitare unde se află pacienți infectați cu coronavirus.

Stimați acționari ai S.A.R. „MOLDCARGO” S.A.,

S.A.R. „MOLDCARGO” S.A. anunță că la adunarea generală extraordinară a acționarilor din 12.03.2020, cu cvorumul de 83,0%, au fost adoptate cu majoritatea calificată de voturi următoarele decizii pe chestiunile de pe ordinea de zi:

1. A majora capitalul social prin intermediul emisiunii a II-a de acțiuni cu suma de pînă la 3000000 lei.
2. A aproba hotărîrea privind emisiunea suplimentară închisă a 100 acțiuni ordinare nominative, de clasa I, cu valoarea nominală de 300000 lei fiecare. Termenele inițiale și finale ale plasamentului valorilor mobiliare din emisiunea respectivă: 13.03.2020-03.04.2020. Realizarea dreptului de preemtivă va avea loc pe perioada a 14 zile lucrătoare din data începerii plasamentului.

Informații suplimentare la tel.: +373 22 240272.

Către acționarilor S.A. “Consocivil”

În baza Deciziei Consiliului Societății din 13.03.2020 în ordinea de zi a fost inclus adaugator punctul 7 cu următoarul continut:

7. Alegerea membrilor consiliului societății pe acțiuni.

Tel: 022 27-27-39; 22-24-00.

К сведению акционеров АО «August»

В соответствии с положениями ст. 69 ч. (3), ст. 52, ст. 53 Закона об акционерных обществах и Устава АО «AUGUST», директор общества объявляет о созыве на 21.04.2020 года очередного годового общего собрания акционеров общества (в очной форме) по адресу: мун. Бэлць, пл. В. Александри, 4 (в здании коммерческого центра «Мир», офис, 2-й этаж, вход слева). Регистрация: 9.00 – 9.45. Начало собрания: 10.00

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Рассмотрение годового отчета исполнительного органа о финансово-экономической деятельности общества за 2019 г.
2. Рассмотрение годового финансового отчета общества за 2019 г.
3. Рассмотрение и утверждение Отчета Ревизионной комиссии по итогам 2019 г.
4. О распределении годовой чистой прибыли по итогам 2019 г. и утверждение нормативов распределения прибыли на 2020 г.
5. Утверждение приоритетных направлений деятельности АО на 2020 г.
6. О заверении протокола внеочередного общего собрания акционеров.

Список акционеров имеющих право участвовать в общем собрании составлен РО “Grupa Financiară” АО по состоянию на 20.03.2020.

Акционеры и/или их представители (на основании доверенности) могут ознакомиться с материалами по повестке дня общего собрания начиная с 01.04.2020 г. в рабочие дни с 9.00 до 13.00 по адресу: мун. Бэлць, пл. В. Александри, 4 (2-й этаж, вход слева).

Для регистрации акционерам необходимо иметь документ, удостоверяющий личность, а для представителей акционеров дополнительно и доверенность, заверенную в установленном порядке.

**Директор АО «August»
тел. для справок: 068554817**

SA „Mărculești-Combi”

comunică rezultatele adunării generale extraordinare a acționarilor.

Adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Mărculești-Combi” a avut loc la data de 13.03.2020 pe adresa: r-l Florești, or. Mărculești cu cvorumul de 86,35% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

AU FOST EXAMINATE ȘI APROBATE URMĂTOARELE DECIZII:

1. Se aprobă contractarea de către Societate a creditului de la B.C. „Victoriabank” S.A. (în continuare Banca) în suma totală de pînă la 10 000 000 (zece milioane) MDL, pe un termen de pînă la 120 luni, pentru procurarea unităților de transport, cu rata dobânzii conform Politicii dobânzilor B.C. „Victoriabank” S.A. și alte condiții, care vor fi stabilite în contractul de credit.
2. Se aprobă transmiterea în gaj/ipotecă la BC „Victoriabank” S.A. a bunurilor care aparțin cu drept de proprietate „Mărculești-Combi” S.A., prin extinderea contractelor de gaj/ipotecă existente, la valoarea de gaj/ipotecă stabilită de bancă, întrucătărea obligațiunilor conform contractului de credit în sumă de pînă la 10 000 000 (zece milioane) MDL, pe un termen de pînă la 120 luni, pentru procurarea unităților de transport, ce urmează a fi încheiat între „Mărculești-Combi” S.A. și Bancă după cum urmează:
- a) bun imobil – complex de clădiri de păstrare și prelucrare a produselor cerealiere și a nutrețurilor, situate în r-nul Florești, sat. Lunga (4540000.055.01-37) și dreptul de folosință a terenului aferent construcțiilor, cu suprafață de 12.54 ha, cu nr. cadastral 4540000.055, grevate în favoarea băncii conform contractului de ipotecă (act notarial investit cu formulă executorie) nr. 3484 din 09.07.2015;
- b) Complex de clădiri de păstrare a produselor cerealiere, situate în r-nul Florești, or. Mărculești, str. Octombrie, 4 (4503104.179.01-13) și dreptul de folosință a terenului aferent construcțiilor, cu suprafață de 2.4717 ha, cu nr. cadastral 4503104.179, grevate în favoarea băncii conform contractului de ipotecă (act notarial investit cu formulă executorie) nr. 3483 din 09.07.2015;
- c) bun mobil – mijloace fixe, situate în r-nul Florești, sat. Lunga, grevate în favoarea băncii conform contractului de gaj (document executoriu) nr. 5766 (D) din 24.03.2017, conform Anexei nr. 1 la prezentul proces verbal.
- d) gajului prin control asupra mijloacelor bănești aflate și care vor intra în conturile bancare ale „Mărculești-Combi” S.A. deschise la BC „Victoriabank” SA în sumă de pînă la 11,125,000 (unsprezece milioane una sută douăzeci și cinci mii) MDL.
3. De a împuñă Directorul General, dna Leancă Ludmila, cu dreptul de a semna cu BC „Victoriabank” S.A. acordurile adiționale la contractele de gaj (document executoriu), ipotecă (act notarial investit cu formulă executorie) și alte documente ce țin de transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății și îndeplinirea obligațiunilor față de bancă.

CAPITAL Market

**împreună
în lumea
finanțelor**

**Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216**

Consiliu Societății al SA "TRIMEXPO"

în baza deciziei din 03.03.2020 anunță convocarea adunării Generale ordinare a acționarilor, care va avea loc la 17.04.2020 ora 10.00 în incinta clădirii SA „Grafica Tipar” pe adresa: or. Ungheni str. V. Alecsandri 8 cu prezența acționarilor trecuți în Registrul la 03.03.2020. Înregistrarea acționarilor cu drept de participare va începe la ora 9.00.

ADUNAREA VA FI ȚINUTĂ CU URMATOAREA ORDINE DE ZI:

- Darea de seamă financiară anuală a directorului Societății cu privire la rezultatele activității în anul 2019 și direcțiile prioritare de activitate a Societății în anul 2020
- Darea de seamă a Comisiei de Cenzori a Societății
- Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul Societății
- Alegerea membrilor consiliilor Societății și Comisiei de Cenzori
- Gajarea imobilului Societății în scopul asigurării executării contractului de credit și încheierea contractului de creditare
- Împuternicirea directorului și a contabilului de a semna contractual de credit, de gaj și alte documente.

Cu material de pe ordinea de zi acționarii pot lua cunoștință cu începere de la 07.04.2020 între orele 10.00 pînă la 16.00 în incinta SA „Grafica Tipar”.

Consiliul SA „Hîrjauca-Vin”

Anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor, care va avea loc în localul Societății la 25.04.2020, pe adresa r-l Călărași, s. Hîrjauca, ora 11:00. Începutul înregistrării – ora 10:00.

ORDINEA DE ZI

- Darea de seamă a Consiliului societății și a directorului pe anul 2019.
- Examinarea și aprobarea raportului finanțier pe anul 2019.
- Raportul comisiei de cenzori.

Materialele cu privire la ordinea de zi vor fi prezentate la contabilitatea societății începînd cu 06.04.2020, între orele 10:00 – 17:00.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației de la 16.03.2020. Participantii la adunare vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – procura autentificată.

Consiliul SA „Hîrjauca-Vin”

Уважаемые акционеры SA "Elevator Kelley Grains"!

На основании решения Совета Общества, извещаем о созыве внеочередного общего собрания акционеров в очной форме, которое состоится 02 апреля 2020 года по адресу г. Кишинев, ул. Л. Толстого, 27. Начало собрания в 11-00 ч. Регистрация участников с 10-00 ч. до 10-50 ч.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- О заключении сделок.
- О предоставлении полномочий на заключение сделок.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен по состоянию на 17 марта 2020 г.

С материалами повестки дня общего собрания акционеры могут ознакомиться, начиная с 23 марта 2020 г., в рабочие дни с 9.00-12.00 по адресу Общества.

Акционеры могут участвовать в собрании при предъявлении документа, удостоверяющего личность, а их представители – по доверенности, заверенной в порядке, установленным законодательством.

ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR COMPANIEI DE ASIGURĂRI “DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA

Organul executiv al CA “DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA aduce la cunoștința acționarilor, precum că Consiliul de Supraveghere al Companiei prin decizia sa din 12.03.2020 (proces –verbal nr. 9), în conformitate cu prevederile Legii nr. 1134/ 1997 privind societățile pe acțiuni și prevederile Statutului Companiei, a decis convocarea la data 17 Aprilie 2020 Adunării generale ordinare a acționarilor Societății ținută cu prezența acționarilor.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE ORDINARE DIN 17 APRILIE 2020:

- Cu privire la examinarea raportului Consiliului de supraveghere al Companiei pentru anul 2019 și calificarea activității membrilor Consiliului pentru perioada respectivă;
- Cu privire la examinarea Raportului organului executiv și Raportului finanțier al Companiei pentru anul 2019 și calificarea activității membrilor Organului executiv pentru perioada respectivă;
- Cu privire la examinarea Raportului anual pentru 2019 al Comitetului de Audit
- Cu privire la examinarea Raportului organizației de audit privind situația finanțieră pentru anul 2019;
- Cu privire la examinarea raportului Comisiei de cenzori a Companiei pentru anul 2019;
- Cu privire la repartizarea profitului net pentru anul 2019;
- Cu privire la aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2020;
- Cu privire la aprobarea business-planului societății pentru anul 2020;
- Cu privire la demisia membrului Consiliului de Supraveghere și alegerea membrului nou;
- Cu privire la demisia membrului Comitetului de Audit și alegerea membrului nou;
- Cu privire la retribuirea muncii membrilor Consiliului de Supraveghere al Companiei pentru anul 2020;
- Cu privire la modul de legalizare semnaturilor Președintelui și Secretarului Adunării generale de pe procesului – verbal al Adunării.

Lista acționarilor care au dreptul de participare la Adunarea generală ordinată din 17.04.2020 va fi întocmită conform situației la data 12.03.2020. Adunarea va avea loc după adresa mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 15/7, sediul Central al Companiei. Începutul Adunării – ora 10:00, înregistrarea participanților va avea loc de la ora 09:30 pînă la ora 09:55. La înregistrare, acționari sau reprezentanți împoterniciți ai acestora trebuie să prezinte documentul de identitate, iar reprezentanții – și procura valabilă, emisă în conformitate cu cerințele legislației în vigoare, care atestă împoternicirea acestora. Secretarul numit al Societății – d-na E. Ivanuc.

Cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării acționarii Societății vor putea să se familiarizeze începînd cu data 6 Aprilie, 2020 după adresa: mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 15/7, sediul central al CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în zilele de lucru de la ora 09:00 pînă ora 17:00, personal sau prin reprezentanții împoterniciți în modul prevăzut de legislație în vigoare.

Concomitent, avizul privind convocarea Adunării generale ordinare în cauză este plasat pe pagina web al Companiei <http://www.donaris.md/ro/dezvaluirea-informatiei/comunicat-informativ>

Informații suplimentare la număr de telefon 022 265 701, 022 265 714, e-mail e.ivanuc@donaris.md

*Organul Executiv
CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA*

“Baştina” S.A.

În conformitate cu decizia Consiliului Societății pe acțiuni “Baştina” se aduce la cunoștința acționarilor, că pe data de 17 aprilie 2020 ora 15.00 va avea loc Adunarea generală a acționarilor cu participarea lor. Adunarea va avea loc în incinta “Baştina” S.A. pe adresa mun. Chișinău, str. Munceti, 801/3. Înregistrarea acționarilor se va efectua de la ora 13.30 pînă la ora 14.45

ORDINEA DE ZI:

- Examinarea dării de seamă finanțieră anuală a Societății și aprobarea dării de seamă anuale a Consiliului Societății pentru anul 2019.
- Aprobarea raportului organizației de audit pentru anul 2019.
- Confirmarea organizației de audit, stabilită rea quantumului retribuției serviciilor.
- Cu privire la repartizarea profitului Societății.
- Alegerea membrilor consiliului Societății.

Listele acționarilor cu dreptul de participare sunt constituite potrivit situației la data de 09 martie 2020, care prin hotărîrea Consiliului Societății este considerată data de evidență.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale se poate lua cunoștință pe adresa mun. Chișinău, str. Munceti, 801/3, începînd cu data de 01 aprilie 2020 de la ora 9:00 pînă la ora 12:00 în fiecare zi în afară de zilele de odihnă.

S.A. „ENERGOCOM”,

ENTITATE DE INTERES PUBLIC,

anunță concurs privind selectarea entității de audit pentru auditarea situațiilor finanțieră ale societății pentru anul 2020.

Condiții obligatorii: experiență de cel puțin 5 ani; auditarea situațiilor finanțieră întocmite conform IFRS; costul serviciilor să includă TVA; ofertele de participare și entitățile de audit trebuie să se conformeze HG nr. 875 din 22.12.2015 și Legii nr. 271 din 15.12.2017 privind auditul situațiilor finanțieră.

Ofertele în plic sigilat vor fi prezentate la sediul S.A. „ENERGOCOM”: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri 78, birou 236.

Termenul limită de depunere a ofertelor – 21 aprilie 2020, ora 15.00.

Pentru informații suplimentare:
tel.: (022)214-133, e-mail: office@energocom.md, www.energocom.md.

Stimate acționar

“Plai Basarabean” SA!

Consiliul societății pe acțiuni “Plai Basarabean”, anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor cu prezența acționarilor, care va avea loc pe data 22.04.2020, ora 10.30, la adresa: or. Chișinău, str. Teodorovici 12.

ORDINEA DE ZI:

- Darea de seamă a organelor de conducere și control pentru 2019 și direcțiile de activitate pentru anul 2020.
- Aprobarea situațiilor finanțieră pentru anul 2019.
- Repartizarea profitului net pentru anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului net pentru 2020.
- Cu privire la efectuarea unei tranzacții de proporții
- Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor

Înregistrarea acționarilor – între orele 10.00-10.30.

Lista acționarilor este întocmită conform situației din 17.03.2020. Acționarii prezintă pașaportul, iar reprezentanții lor – și procura autentificată în modul stabilit de lege.

Cu materialele ordinii de zi a adunării se poate familiariza începînd cu 12.04.2020, între orele 08:00-09:00, la sediul societății, cu excepția zilelor de odihnă.

Relații suplimentare la tel: 060803389.

Stimate acționar “TAXI-SERVICE” S.A.!

Organul executiv al societății, în baza deciziei Consiliului societății din 16.03.2020, anunță convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor, cu prezența acționarilor, la data 22.04.2020 pe adresa: mun. Chișinău, str. Mesager, 1, sala de conferințe “Viorica Cosmetic” S.A.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea dării de seamă anuale a Consiliului Societății privind rezultatele activității în a. 2019.
- Examinarea dării de seamă finanțieră a Societății pentru anul 2019.
- Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de Cenzori pentru anul 2019.
- Repartizarea profitului net, obținut în rezultatul activității economico-financiare pentru anul 2019, la achitarea dividendelor. Aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2020.
- Aprobarea planului de activitate pe termen scurt și mediu.
- Stabilirea mărimei retribuției muncii membrilor organelor de conducere și control.
- Alegerea membrilor Consiliului societății.
- Confirmarea societății de audit și stabilirea quantumului retribuției serviciilor ei.
- Autentificarea semnaturilor președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori a societății.

Începutul înregistrării – ora 10-00.

Începutul adunării – ora 11-00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este întocmită la data de 17.03.2020. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării începînd de la 10.04.2020 la sediul Societății, în zilele de lucru de la 16-00. pînă la 17-00.

Acționarii trebuie să aibă asupra sa pașaportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM.

Stimate acționar “ATC-AGROTEHCOMERT” SA!

Organul executiv al “ATC-AGROTEHCOMERT” S.A., în baza deciziei Consiliului societății din 10.03.2020, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 02.04.2020 la sediul Societății, pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea leșilor, 10.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la acceptarea primirii de către “ATC-Agrotehcomert” S.A. a creditelor bancare de la B.C. “Moldova-Agroindbank” S.A.
- Cu privire la acceptarea transmiterii în gaj B.C. “Moldova-Agroindbank” S.A. a bunurilor societății și a terțelor părți întră asigurarea rambursării creditelor solicitate și a celui existent, dobînzilor și altor plăti aferente.
- Cu privire la împoternicirea administratorului societății cu dreptul de a semna contractele de credit, gaj/ipotecă, mandat, alte contracte și documente legate de valoificarea creditului.
- Autentificarea semnaturilor președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori a societății.

Începutul înregistrării – orele 10-00.

Începutul adunării – orele 11-00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este întocmită la data de 12.03.2020. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării începînd de la 21.03.2020 la sediul Societății: or. Hîncești, str. Milescu Spătaru, 33, în zilele de lucru de la 16-00. pînă la 17-00.

Acționarii trebuie să aibă asupra sa pașaportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM.

S.A. „Drumuri Ialoveni”**COMUNICAT INFORMATIV**

Denumirea beneficiarului: S.A. „Drumuri Ialoveni”.

Obiectul achiziției: Selectarea Entității de audit pentru auditarea situației financiare pentru anul 2020.

Termenul limită de depunere a setului de documente: 30 zile calendaristice din data publicării anunțului în Capital Market al Republicii Moldova.

Locul depunerii setului: MD 6801, or. Ialoveni str. Chilia, 2a, S.A. „Drumuri Ialoveni”.

Oferta de participare la concurs se va întocmi pe blancheta cu antet a entității de audit în limba de stat, cu număr și dată de ieșire, în două exemplare și va conține informația prevăzută la pct. 7 din Regulamentul cu privire la modul de selectare a entităților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare individuale ale întreprinderilor de stat/municipale și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 875 din 22.12.2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 347-360, art. 979).

Informații suplimentare la tel. 0268 29360.

Stimați acționari ai SA „Apromas”

Organul executiv al SA „Apromas” în baza deciziei Consiliului societății din 12.03.2020

în temeiul prevederilor alin. (1) art. 53 din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 16 aprilie 2020 pe adresa: mun. Edineț, str. Independenței, nr. 99, forma de ținere a Adunării – cu participarea acționarilor.

ORDINEA DE ZI

1. Comunicarea SRL „Customagic” privind caracterul cu conflict de interes a tranzacțiilor privind extinderea gajului pe bunurile întreprinderii pentru creditele solicitate de către „Customagic” SRL în sumă de 3.000.000 (trei milioane) MDL, 6.000.000 (șase milioane) MDL, 250 000 (două sute cincizeci mii) EUR și garanția bancară în sumă de 5.000.000 (cinci milioane) RUB pe un termen pînă la 31 martie 2022 de la BC Moldindconbank SA;
2. Examinarea și aprobarea raportului Comisiei de cenzori;
3. Extinderea gajului pe bunurile întreprinderii pentru creditele solicitate de către „Customagic” SRL în sumă de 3.000.000 (trei milioane) MDL, 6.000.000 (șase milioane) MDL, 250 000 (două sute cincizeci mii) EUR și garanția bancară în sumă de 5.000.000 (cinci milioane) RUB pe un termen pînă la 31 martie 2022, SC „Consalcom” SRL în sumă de 250 000 (două sute cincizeci mii) USD, SC „Alimer-Comerț” SRL în suma de 10 000 000 (zece milioane) MDL, 20 000 000 (douăzeci milioane) MDL, „Augur Perla” SA în suma de 3.000.000 (trei milioane) MDL și „Aviselect” SRL în suma de 3.000.000 (trei milioane) MDL, 200 000 (două sute mii) EUR, 550 000 (cinci sute cincizeci mii) EUR de la BC Moldindconbank SA

Începutul înregistrării – orele 10:00.

Începutul adunării – orele 11:00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară a acționarilor este întocmită la situația de la 16.03.2020.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării cu începere de la 01.04.2020 între orele 10:00-16:00 la sediul Societății mun. Edineț, str. Independenței, nr. 99.

Acționarii trebuie să dețină asupra sa buletinul de identitate în cazul acționarilor persoane fizice, extras din registrul de stat a persoanelor juridice și buletinul de identitate în cazul persoanelor juridice reprezentante direct de administrator, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procură autenticată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM și buletinul de identitate.

Consiliu Societății al SA “Grafica Tipar”

în baza deciziei din 03.03.2020 anunță convocarea adunării Generale ordinare a acționarilor, care va avea loc la 17.04.2020 ora 12.00 în incinta clădirii SA „Grafica Tipar” pe adresa: or. Ungheni str. V. Alecsandri 8 cu prezența acționarilor trecuți în Registrul la 03.03.2020. Înregistrarea acționarilor cu drept de participare va începe la ora 11.00.

ADUNAREA VA FI ȚINUTA CU URMATOAREA ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă a organului executiv privind activitatea economică financiară a Societății
2. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori a Societății
3. Gajarea imobilului Societății în scopul asigurării executării contractului de credit și încheierea contractului de creditare
4. Împartenie directorului și a contabilului de a semna contractual de credit, de gaj și alte documente.
5. Alegerea membrilor consiliului Societății și Comisiei de Cenzori

Cu material de pe ordinea de zi acționarii pot lua cunoștință cu începere de la 07.04.2020 între orele 10.00 pînă la 16.00 în incinta SA „Grafica Tipar”

Stimați acționari ai S.A. „Casa Nuntii – Noroc”

Consiliul S.A. „Casa Nuntii – Noroc” anunță despre convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor S.A. „Casa Nuntii – Noroc” la 16.04.2020 pe adresa: mun. Chișinău, str. Sucevița – 34, în incinta societății. Înregistrarea acționarilor – la orele 08-30 – 09.20.

Începutul adunării – ora 09.30.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a consiliului societății despre activitatea sa în a. 2019.
2. Darea de seamă a organului executiv despre activitatea economico-financiară în a. 2019 și direcțiile principale de activitate pentru a. 2020.
3. Darea de seamă a comisiei de cenzori pe anul 2019.
4. Repartizarea beneficiului a. 2019. Aprobarea normelor de repartizare a beneficiului a. 2020.
5. Asigurarea garanției SRL Movipahause pentru obținerea creditului investițional.
6. Despre remunerarea organelor de conducere a S.A.
7. Confirmarea organizației de audit și stabilirea quantumului retribuției serviciilor ei.
8. Cu privire la autentificarea semnatuurilor președintelui și secretarului din procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Adunarea generală ordinată anuală a acționarilor va fi înăuntru cu prezența acționarilor sau reprezentanților lor, prezentând buletinul de identitate sau procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală ordinată anuală a acționarilor va fi întocmită la situația de 12.03.2020 de către R.I. „Registru” S.A.

S-a stabilit, că acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării începînd cu 06.04.2020 (10.00 -16.00) la sediul Societății pe adresa: mun. Chișinău, str. Sucevița, 34, în incinta societății.

Persoana responsabilă pentru dezvăluirea informației din materialele referitoare la ordinea de zi se propune domnul Crîjanovschi Pavel.

Acționarii vor fi informați despre convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor prin publicarea informației în ziarul „Capital Market”.

Participații la adunarea generală ordinată anuală a acționarilor se vor înregistra de către comisia de înregistrare: Petrașcu A., Crîjanovschi P., și Andronic Alina.

*Consiliul Societății
Relații la tel: 022-511-946*

Stimate acționar al “ZIDCALTEN” S.A.!

Organul executiv al Societății, în temeiul Hotărârii Consiliului Societății din 13 martie 2020, anunță convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor, cu prezența acționarilor, care se va desfășura la data de 22.04.2020 pe adresa: or. Hîncești, str. Industrială, 7.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă anuale a Consiliului societății conform totalurilor activității în anul 2019.
2. Examinarea dării de seamă financiară anuale a societății conform totalurilor activității în anul 2019.
3. Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de cenzori pe anul 2019.
4. Aprobarea normativelor de repartizare a profitului net pentru anul 2020.
5. Acoperirea pierderilor financiare al anilor precedenți din contul rezervelor.
6. Privind alegerea membrilor Consiliului Societății.
7. Privind alegerea comisiei de cenzori.
8. Aprobarea modificărilor în Statutul SA „Zidcalten”.
9. Privind autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor.

Înregistrarea acționarilor: de la 9-30 până la 10-55. Începutul adunării: 11-00.

Lista acționarilor, cu dreptul de a participa la adunarea generală este întocmită la data de 16.03.2020.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi a adunării generale începînd cu data de 07.04.2020 pe adresa: or. Hîncești, str. Industrială, 7, în zilele de lucru de la 09-00 pînă la 16-00.

Acționarii vor avea asupra lor pașaportul/buletinul de identitate și/sau extrasul din registru, iar în cazul transmiterii dreptului de vot – procură autenticată în modul stabilit.

Organul executiv al Societății.**Agenția Proprietății Publice****ANUNȚĂ CONCURS PENTRU OCUPAREA FUNCȚIILOR PUBLICE VACANTE.**

Informația privind condițiile de desfășurare a concursului este plasată pe pagina web a Agenției Proprietății Publice <http://app.gov.md/> și <http://cariere.gov.md/>.

*Contacte: telefon: 022-233-824,
e-mail: marina.onica@app.gov.md.*

AO «MONTTEHSAN»

извещает своих акционеров о том, что в соотвествии с решением совета общества от 16.03.2020г. очередное годовое общее собрание акционеров состоится 24.04.2020 г. Собрание пройдет в очной форме по адресу: мун. Кишинэу, ул. Узинелор, 78, актовый зал «ECTOSTIM GRUP» S.A. Регистрация участников собрания – с 11:00 до 11:50. Начало собрания в 12:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет исполнительного органа о результатах деятельности общества в 2019 году.
2. Годовой отчет ревизионной комиссии общества.
3. Утверждение нормативов распределения прибыли на 2020 год.

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании, будет составлен по состоянию на 16.03.2020 г.

С материалами к повестке дня акционеры могут ознакомиться, начиная с 14.04.2020 г., по рабочим дням, с 9:00 до 16:00, по адресу: мун. Кишинэу, ул. Митрополита Бэнулеску-Бодони, 45, обратившись к уполномоченному лицу – г-ну Ю. Сытнику.

При себе акционеры должны иметь удостоверяющий личность документ, а представители акционеров – дополнительно документы, подтверждающие полномочия.

Stimate acționar al BCR Chișinău S.A.!

Vă aducem la cunoștință că, în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Supraveghere al Băncii (proces verbal nr. 4 din 17 martie 2020), la data de 24 aprilie 2020, orele 11.00, la sediul BCR S.A., Calea Victoriei nr. 15, sector 3, București, Romania, va avea loc Adunarea Generală Ordinara Anuala a acționarilor BCR Chișinău S.A.,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la darea de seama financiară anuala a Băncii Comerciale Romane Chișinău S.A. pentru anul 2019;
2. Cu privire la darea de seama anuala a Consiliului de Supraveghere al Băncii Comerciale Romane Chișinău S.A. pentru anul 2019;
3. Cu privire la stabilirea quantumului retribuției muncii, remunerărilor anuale și compensațiilor membrilor Consiliului de Supraveghere;
4. Cu privire la repartizarea profitului net anual aferent anului 2019;
5. Cu privire la confirmarea companiei de audit extern și stabilirea quantumului retribuției serviciilor ei pentru anul 2020;
6. Cu privire la componenta Consiliului de Supraveghere a Băncii Comerciale Romane Chișinău S.A.;
7. Cu privire la aprobarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate ale băncii;
8. Cu privire la aprobarea/revizuirea unor reglementari interne ale Băncii Comerciale Romane Chișinău S.A.;

Forma de desfășurare a adunării – cu prezenta acționarului.

Inregistrarea acționarilor participanti va avea loc între orele 10.30-11.00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală Ordinara Anuala a acționarilor BCR Chișinău S.A. va fi întocmită la data de 20.03.2020.

Acționarii pot să facă cunoștință cu materialele aferente ordinei de zi pe adresa, Calea Victoriei nr. 15, sector 3, București, Romania, unde va avea loc Adunarea Generală Ordinara Anuala a acționarilor BCR Chișinău S.A., începând cu data de 10.04.2020, între orele 9.00-16.00.

Stimate acționar al „Belșugul Tării” S.A.

Organul executiv în baza deciziei consiliului de directori societății anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor societății pe data de 17.04.2020 cu prezența acționarilor pe adresa: m. Chișinău, str. Ion Creangă 45/1. Înregistrarea acționarilor: 9.30-11.00. Începutul adunării 11.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de Directori pentru anul 2019.
2. Direcțiile prioritare de dezvoltare ale Societății pentru anul 2020.
3. Darea de seamă anuală a Comisiei de Cenzori și examinarea dării de seamă financiare a Societății pentru anul 2019.
4. Luarea deciziei privind distribuirea beneficiului pentru anul 2019. Aprobarea normativelor distribuirii beneficiului pentru anul 2020.
5. Aprobarea mărimii remunerării organelor de conducere și control.
6. Autentificarea semnatuurilor președintelui și secretarului din procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începînd cu data de 01.04.2020 la sediul societății. Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală ordinată este întocmită la data de 03.03.2020.

Председатель НКФР Валериу Кицан: Рынок страхования вырос в 2019 году на 7%, до 1,62 млрд леев

2

Молдова ждет новых стратегических партнеров

3

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md>
Среда, 18 марта 2020 г.

Nr.10 (834)
Цена 7 леев

В Молдове объявлено чрезвычайное положение

Парламент утвердил во вторник, 17 марта, проект постановления Правительства об объявлении чрезвычайного положения на всей территории Молдовы на период с 17 марта по 15 мая, передает МОЛДПРЕС.

Согласно документу, во время чрезвычайного положения Комиссия по чрезвычайным ситуациям Республики Молдова издаст положения для реализации таких мер, как:

1) установление специального режима въезда и выезда из страны;

2) установление специального режима передвижения по территории страны;

3) введение карантинного режима и других обязательных санитарно-эпидемиологических мероприятий;

4) установление специального режима работы для всех субъектов;

5) запрет митингов, публичных демонстраций и других массовых акций;

6) в случае необходимости rationalизация потребления продуктов питания и других товаров строгой необходимости;

7) координация деятельности средств массовой информации по: а) информированию населения о причинах и масштабах чрезвычайной ситуации, о мерах, принятых для предотвращения опасности, ликвидации последствий этой ситуации и защиты населения; б) ознакомлению населения с правилами поведения в экстренных ситуациях; в) введению специальных правил использования средств телекоммуникации;

8) изменение порядка назначения и освобождения от должности руководителей экономических агентов и государственных учреждений;

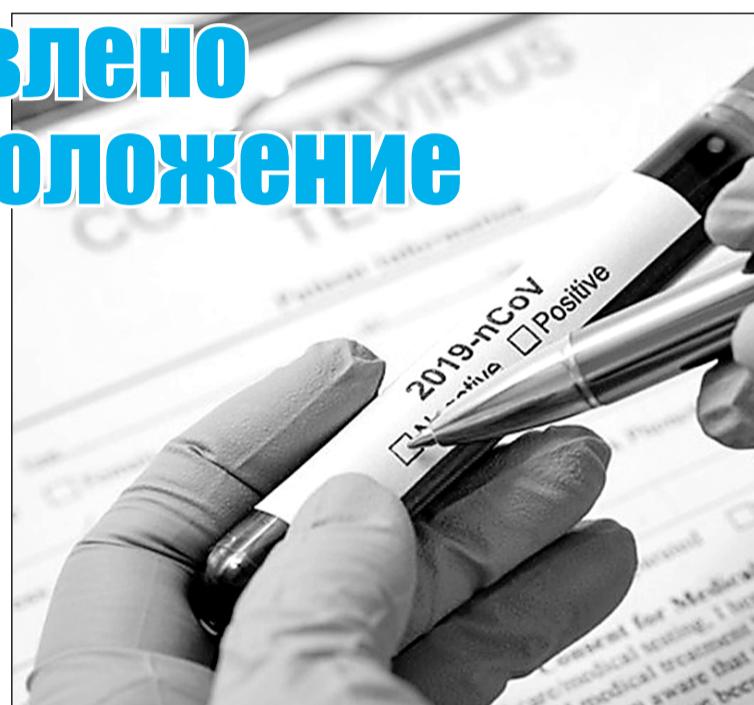
9) запрет на увольнение работников, за исключением случаев, предусмотренных нормативными актами;

10) призыв граждан оказывать услуги в общественных интересах в соответствии с законом;

11) осуществление в установленном законом порядке реквизиции товаров с целью предотвращения и ликвидации последствий ситуаций, требующих введения чрезвычайного положения;

12) выполнение других действий, необходимых для предотвращения, уменьшения и устранения последствий пандемии коронавируса (COVID-19).

В принятом во вторник решении указывается, что положения Комиссии по чрезвычайным ситуациям Молдовы являются обязательными и подлежат исполнению для руководителей органов центрального и местного публичного управления, экономических агентов, государственных учреждений, а также для граждан и других лиц на территории Молдовы. Все положения, изданные Комиссией по чрезвычайным ситуациям, вступают в силу с момента их принятия. Парламент проинформирует в течение трех дней Генерального секретаря ООН и Генерального секретаря Совета Европы об этом решении и причинах его принятия. Решение вступило в силу в день его принятия и будет доведено до сведения населения через средства массовой информации и опубликовано в Официальном мониторе Молдовы.

ВНИМАНИЮ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ УЧАСТНИКОВ НЕБАНКОВСКОГО ФИНАНСОВОГО РЫНКА И ШИРОКОЙ ОБЩЕСТВЕННОСТИ!

В связи с введением чрезвычайной ситуации в стране из-за распространения коронавируса (COVID-19) Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) рекомендует юридическим и физическим лицам, занятым в сфере небанковской финансовой деятельности:

- организовать текущую деятельность в основном посредством информационных технологий, дистанционно держать связь с работниками и клиентами;
- составлять и представлять специализированные отчеты в НКФР в электронном формате;
- связь с гражданами осуществлять на удалении, посредством электронной почты и/или почтовых отправлений.

Если возникли ситуации, требующие срочного решения, обращения граждан в НКФР принимаются следующим образом:

- вопросы в сфере страхования – по тел. 068503534;
- вопросы в сфере небанковского кредитования (небанковские кредитные организации и ссудо-сберегательные ассоциации) – по тел. 068503665;
- аспекты, связанные с ценными бумагами – по тел. 068504119;
- юридическая поддержка (обжалования и конфликты, связанные с деятельностью НКФР) – по тел. 068504675.

Пресс-служба НКФР

Курс валют
на 18.03.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.7169
EUR	1	19.5090
UAH	1	0.6529
RON	1	4.0214
RUB	1	0.2358

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Вниманию акционерных обществ, профессиональных участников небанковского финансового рынка, подписчиков и читателей!

В связи со сложной ситуацией в стране из-за угрозы распространения нового типа коронавируса COVID-19, реакция газеты Capital Market переходит на выпуск электронной версии. С материалами издания можно ознакомиться на сайте www.capital.market.md или получить по почте в формате pdf. О возобновлении выпуска печатной версии мы сообщим, как только это станет возможным.

Также издание напоминает о том, что для снижения риска заражения I.P. Capital Market требует предоставлять материалы для публикации посредством электронной почты и осуществлять безналичные платежи.

Финансовые риски

и как с ними
справиться...

Читайте на стр. 4.

Banca Națională
a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ
a PIETEI FINANCIARE

nvată
Dă sens banilor

Председатель НКФР Валериу Кицан: Рынок страхования вырос в 2019 году на 7%, до 1,62 млрд леев

В 2019 году страховые компании Молдовы зарегистрировали начисленные брутто-премии на сумму 1,62 млрд леев, что на 7% или 106,5 млн леев больше, чем за аналогичный период 2018 года, когда совокупный объем начисленных брутто-премий составил 1,51 млрд леев. Об этом сообщил для hrgmmt.md председатель Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) Валериу Кицан.

По состоянию на 31 декабря 2019 года лицензированную деятельность на рынке страхования осуществляли 13 страховых компаний. Действие лицензии одной из этих компаний приостановлено.

Из общей суммы начисленных брутто-премий на долю страхования жизни пришлось 101 млн леев, что на 1% больше, чем в 2018 году (100 млн леев). В то же время общее страхование составило 1,52 млрд леев, что на 7,5% больше, чем в 2018 году (1,41 млрд леев).

По словам главы НКФР, доля общего страхования в общем объеме начисленных брутто-премий составила 93,8%, страхования жизни – 6,2%, обязательного страхования – 42% (683,1 млн леев) и добровольного – менее 58% (941,6 млн леев).

«В 2019 году страховые компании выплатили страховых возмещений и компенсаций на общую сумму 654 млн леев, что на 105

млн леев или почти на 20% больше, чем за аналогичный период предыдущего года. Страховщики, работающие в общем страховании, выплатили возмещения на сумму 642 млн леев или 98% совокупных возмещений, а страховщики, работающие в сфере страхования жизни, выплатили возмещений на сумму 11,5 млн леев, их доля составила около 1,8%. Доля возмещений в обязательном страховании составила 42% (281,5 млн леев) и в добровольном страховании – 57% (372,3 млн леев)», – сообщил Валериу Кицан.

Что касается недавних вызовов, председатель НКФР сказал, что 2019 год стал настоящей проверкой рынка страхования на прочность, имея в виду повышение пруденциальных требований.

«Реформирование национальной небанковской регуляторной и надзорной базы, ее гармонизация с законодательством ЕС направлены на процесс оценки и надзора за

страховщиками, улучшение корпоративного управления, а также обеспечение ответственного и пруденциального менеджмента в сфере управления рисками, соответствующего размеру капитала, адекватного взятым рискам», – сказал В. Кицан.

Наиболее значительные изменения связаны со структурой и размером активов; изменением методов расчетов технических резервов, особенно резервов ущерба; требованиями к покрытию маржи платежеспособности, то есть сумма собственного капитала должна быть покрыта на 100% ликвидными активами, преимущественно государственными ценными бумагами, расчетными и депозитными счетами.

«Цель этих поправок заключается в капитализации субъектов. Поддержание надлежащего уровня капитала в качественном и количественном отношении (через его покрытие ликвидными активами) должно стать первостепенной задачей для страховых компаний, выполнение которой обеспечит их лучшее функционирование и сохранит доверие потребителей страховых услуг», – добавил председатель НКФР.

Как отметил Валериу Кицан, при консультативной и экспертной поддержке Всемирного банка

НКФР разработала новую правовую базу регулирования для сферы страхования – законопроект о страховой/перестраховой деятельности (частично перенимающий Директиву Платежеспособности II) и законопроект об автогражданской ответственности (ОСАГО).

«На сегодняшний день идет процесс визирования/консультирования и их утверждения в Правительстве и Парламенте. Таким образом, в ближайшем будущем местный рынок страхования должен будет соответствовать «новым правилам» в духе европейских стандартов», – отметил Валериу Кицан.

ЛИБЕРАЛИЗАЦИЯ ТАРИФОВ ОСАГО С 1 ИЮЛЯ – ВЫЗОВ ДЛЯ РЫНКА СТРАХОВАНИЯ В 2020 ГОДУ

Что касается перспектив на 2020 год, глава Национальной комиссии по финансовому рынку сообщил, что рынок пройдет оценку на основе кризисных критерий, которую должны осуществить и

страховщики, и орган по надзору для заимствования положений европейского законодательства (Директивы №2009/138/CE от 25.11.2009).

«Другим вызовом является либерализация тарифов ОСАГО (с 1 июня 2020 года), предусматривающая, что страховщик будет рассчитывать страховые премии индивидуально и независимо. Страховые премии, рассчитанные страховщиком, будут предварительно представлять органу по надзору, который будет их утверждать или отклонять. В свою очередь, орган по надзору не менее одного раза в год будет рассчитывать ориентировочную премию для внутреннего (ОСАГО) и внешнего («Зеленая карта») автогражданского страхования. Пока Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств будет находиться под мониторингом, страховщики будут применять в страховании «Зеленая карта» ориентировочную премию, рассчитанную НКФР», – заявил Валериу Кицан.

В последние годы экономика постоянно росла, но недостаточными темпами для того, чтобы привлечь в Молдову инвесторов. Трудоспособное население уезжает за границу, и в стране образовался дефицит квалифицированных кадров. Миф о дешевой рабочей силе Молдовы развеян. Экономисты Международного валютного фонда (МВФ) считают, что Молдова нуждается в устойчивом экономическом росте, чтобы создать новые рабочие места и снизить уровень бедности насколько это возможно.

Миссия МВФ, завершившая свою работу (был выделен последний транш на сумму \$20 млн из кредита в размере \$178 млн) сообщила, что Кишинев успешно реализовал трехлетнюю программу, несмотря на сложные политические условия. Одной из ключевых задач, которую удалось выполнить, является восстановление банковского сектора, что наряду с другими реформами способствовало установлению макроэкономической и финансовой стабильности. В то же время этого роста не хватает для существенного улучшения уровня жизни населения. В перспективе абсолютно необходимо, чтобы власти продолжили внедрение пруденциальной и хорошо скоординированной политики, в том числе структурные реформы, направленные на усиление финансового сектора, внедрение бюджетной политики, стимулирующей экономический рост посредством увеличения расходов на инфраструктуру и поддержку расходов на приоритетные социальные сферы, сохраняя при этом бюджетно-налоговую устойчивость и укрепляя систему управления в Молдове.

Эксперты МВФ отметили, что банковская система была реформирована, в том числе путем обеспечения прозрачности структуры акционеров банков в результате проверки соответствия владельцев критериям честности и профессионализма, путем улучшения надзорной и регуляторной базы, устранения серьезной подверженности банков своим аффилированным лицам и усиления механизмов обеспечения финансовой стабильности. В ближайший период для сохранения макроэкономической стабиль-

МВФ: Нынешний экономический рост недостаточен для достойной жизни населения

ности крайне важно смягчить риски небанковского финансового сектора, усовершенствовать меры по предупреждению и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма и достичь заметных успехов в возвращении украденных активов.

Режим удержания инфляции, проводимый Национальным банком Молдовы (НБМ), остается соответствующим. Дополнительные меры по укреплению оперативных возможностей НБМ должны повысить доверие к проводимой политике на фоне гибкого режима обменного курса. Важно защитить независимость НБМ, чтобы сохранить достижения, полученные в сфере восстановления банковской системы, и позволить Центробанку выполнить задачи по поддержанию стабильности цен и обеспечению стабильности финансового сектора.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПЕРСПЕКТИВЫ ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЕ, НО ЕСТЬ ТЕНДЕНЦИИ ОХЛАЖДЕНИЯ

«Экономические перспективы остаются положительными, хотя оперативные данные за октябрь–декабрь 2019 года указывают на предпосылки охлаждения экономического роста в IV квартале 2019 года. Так, внутренняя торговля товарами и услугами регистрирует темпы роста в 8,6% и 8,8% соответственно за декабрь 2019 года (в сравнении с аналогичным периодом предыдущего года). Перевозка товаров и промышленное производство снизились на 9,9 и 1,0% соответственно. В то же время экспорт снизился на 0,2%, а импорт вырос на 3,9%», – сообщает Нацбанк.

Внешние риски отражаются в Молдове на денежных переводах из-за рубежа, на внешней торговле, что влияет на валютные доходы населения и экспортёров. Эти явления прямо влияют на динамику инфляции.

Неопределенность, связанная с объявленной Всемирной организацией здравоохранения пандемией коронавируса, может распространяться на инвестиционную деятельность в мире и регионе, а значит, и в нашей стране.

Сокращение агрегированного спроса, снижение международных цен на нефть и продукты питания станут главными факторами снижения инфляции в последующие периоды. В то же время есть большая вероятность, что годовая инфляция в I квартале 2020 года будет ниже прогнозированной в Отчете об инфляции №1 в феврале 2020 года. Это объясняется дезинфляционным давлением со стороны снижения потребления населения.

МИРОВЫЕ РИСКИ ОТРАЗЯТСЯ И НА МОЛДОВЕ

Отмечено, что риски и неопределенность на мировом уровне в связи с коронавирусом угрожают экономической деятельности с точки зрения сокращения спроса на товары и услуги. Негативное влияние этих процессов отразится на динамике биржевых индексов и курсе основных международных валют.

В итоге НБМ снизил базовую ставку на один процентный пункт – до 4,5%, чтобы смягчить последствия для экономики, сократив стоимость кредитов. А также для усиления кредитования корпоративного сектора.

В сообщении Всемирного банка говорится, что на фоне снижения уровня производительности, внешнего финансирования и существующих структурных проблем, Молдова остается крайне уязвимой перед ударами. Политическая неопределенность и частные интересы подрывают ход реформ и инвестиционный процесс. Большая доля государства в экономике, наряду со слабой институциональной базой и вызовами, стоящими перед властями в том числе в финансовом секторе, представляют собой дополнительные риски.

Экстремальные климатические условия могут ударить по сельскохозяйственному производству, повлияв на экономический рост и уровень бедности.

В перспективе устранение уязвимости в сфере управления в Молдове может помочь освоить возможности роста экономики и ускорить приближение объема доходов к уровню остальных европейских стран. Верховенство закона и укрепление надзорной и регуляторной базы, особенно в небанковской финансовой сфере и в области предупреждения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма, должны внести серьезный вклад в ускорение экономического роста, чтобы Молдова смогла полностью освоить свои экономические возможности.

Молдавские экономисты считают, что, несмотря на действие Соглашения о свободной торговле с ЕС, структура экономики в Молдове не европейская. 15% экономики приходится на сельское хозяйство, в то время как в европейских странах его доля намного меньше, ниже 5%. Экономике Молдовы не удалось стать конкурентоспособной, и показатели экспорта доказывают этот факт. Импорт Молдовы составляет \$4,8 млрд, то есть в два раза превышает экспорт. Торговый дефицит составляет \$2,4 млрд и достигает 29% от ВВП.

Виктор УРСУ

Молдова ждет новых стратегических партнеров

Для такой страны, как Молдова, чья экономика открыта по определению, естественно искать новых партнеров. Диверсифицировать торговые отношения, рынки сбыта своих товаров. Расширять список внешних партнеров.

Таким примером является Молдавско-венгерский бизнес-форум, состоявшийся на прошлой неделе. Тем более что здесь есть неосвоенные возможности в сфере торгового обмена, инвестиций, создания общих бизнес-проектов. Венгрия занимает 22-е место по объему капитала, инвестированного в Молдову, а по объему внешней торговли – 14-е место среди основных торговых партнеров нашей страны. Есть возможности роста, об этом говорили участники форума, которые выразили убеждение, что Молдова повысит свою привлекательность для зарубежных инвесторов и станет средой, благоприятной для развития успешного бизнеса. Форум был задуман как платформа для определения возможностей сотрудничества между деловыми кругами Молдовы и Венгрии.

Представители 23 венгерских компаний, работающих в таких отраслях, как управление отходами, сельское хозяйство, строительство, финансовые услуги и консалтинг, туризм, Торгово-промышленной палаты Венгрии приняли участие в этом мероприятии для поиска путей сотрудничества.

«Проведение Молдавско-венгерского бизнес-форума укрепит дружеские отношения между нашими странами и даст толчок развитию экономических связей. Думаю, что результаты форума помогут стимулировать развитие ряда проектов в различных секторах экономики наших стран, а также откроют доступ к дополнительным средствам в этих областях», – заявил на тот момент министр экономики и инфраструктуры Анатолий Усатый. Он подчеркнул, что в настоящее время «потенциал двустороннего торгово-экономического сотрудничества не освоен в полной мере, и существует множество возможностей, которые необходимо реализовать – в сельском хозяйстве, возобновляемых источниках энергии, автопроме, животноводстве, фармацевтической промышленности, туризме и т. д.».

Знаменательно, что форум проходил в то время, когда премьер-министры двух стран Ион Кику и Виктор Орбан подписывали Соглашение о стратегическом сотрудничестве между Молдовой и Венгрией, предусматривающее предоставление кредита \$100 млн одним из самых крупных государственных банков Венгрии Eximbank в целях стимулирования венгерских предпринимателей инвестировать в Молдову.

«Проведение такого форума дает возможность продолжить сотрудничество путем развития проектов в различных отраслях. У Молдовы есть доступ к потребителям на Востоке и на Западе, то есть инвестиции в Молдову означают возможность доступа к 900 млн потребителей. Кредит в \$100 млн от Eximbank является для экономических агентов импульсом для расширения бизнеса», – отметил Ион Кику.

В свою очередь венгерский премьер-министр Виктор Орбан заявил, что «страницы Западной Европы располагали временем для накопления капитала и экономического развития, но сейчас про-

исходит ряд изменений в сфере капитала, он все больше ориентируется на Центральную и Восточную Европу». «Я убежден, что в следующие 20 лет мы увидим экономическое развитие в восточном направлении, а мы можем передать технологии и капитал. Процесс преобразования, через который проходит Молдова, ранее прошла и Венгрия, так как географически мы ближе к центру, где произошел такой трансфер капитала и технологий», – сказал Орбан.

IT-отрасль составляет более 20% от ВВП Венгрии, что указывает на успехи экономики. Молдова также в последнее время уделяет внимание развитию этого сектора, который, занимая намного меньшую долю в ВВП, постоянно растет, особенно после создания Moldova IT Park, насчитывающего около 600 резидентов.

«Благодаря регуляторной и налоговой реформе последних лет деловой климат Молдовы стал более конкурентоспособным в региональном плане, привлекательным для зарубежных партнеров. Это подкрепляется и мерами, принятymi Агентством по инвестициям, которое внесло непосредственный вклад в улучшение имиджа Молдовы как развивающегося и конкурентоспособного рынка, привлекательного для инвестирования и установления устойчивых партнерских торговых связей», – отметила генеральный директор Агентства по инвестициям Родика Вербенюк.

В ходе форума агентство, управляющее инвестиционным брендом страны InvestMoldova, провело презентацию инвестиционного климата и возможностей Молдовы, представив инструменты и платформы агентства для местных компаний и иностранных инвесторов. Самые крупные венгерские компании, работающие в нашей стране – OTP Bank, Gedeon Richter, Vitafort – рассказали о привлекательных условиях для инвестирования в Молдову.

Что думают венгерские бизнесмены, уже работающие в Молдове, о нашей стране как направлении для иностранных инвестиций? Директор OTP Bank Ласло Диоси, банка, представленного в 12 странах мира и насчитывающего 20 млн клиентов, считает, что «инвестиции на рынок Молдовы были естественным путем развития группы компаний. Высококвалифицированная рабочая сила Молдовы является одним из аргументов в пользу такого расширения».

Компания Gedeon Richter, самый крупный производитель медикаментов в Центральной и Восточной Европе, работает в Молдове еще с 1996 года. «Сейчас мы стали самым крупным поставщиком на этом рынке. Gedeon Richter является единственной фармацевтической компанией с иностранным капиталом из

1000 производителей, работающих в Молдове, создавшей вертикальную систему: собственную фабрику по производству медикаментов, собственный склад для дистрибуции медикаментов, свою сеть аптек и офис официального представительства», – сообщил директор фармацевтической компании Gedeon Richter Александр Дербентев.

Такого же мнения придерживаются и другие венгерские бизнесмены, которые вложили средства в Молдову и успешно занимаются тут бизнесом.

И так как Молдова является аграрной страной, в форуме были представлены возможности инвестирования в сельское хозяйство, региональное развитие и защиту окружающей среды.

«Приоритетными сферами для стимулирования являются переработка, технологическая модернизация зоотехнических ферм, приобретение оросительного оборудования, внедрение экологического сельского хозяйства, а также садоводство, производство мяса и молока, сфера защиты флоры», – отметил государственный секретарь Министерства сельского хозяйства, регионального развития и окружающей среды Михаил Македон.

Государственный секретарь Дорин Андрош сообщил, что в Молдове действуют «проекты на общую сумму 89 млн евро, в результате которых планируется построить или восстановить 518 км водопроводов, 4 станции обработки, 129 км канализации и три очистные станции. В целом получателями являются около 190 тыс. граждан».

Ясно, что есть много возможностей для сотрудничества, и Молдавско-венгерский форум стал только первым шагом на пути создания новых отношений и проектов.

В Молдове работают 47 компаний с венгерским капиталом с инвестициями около 68,5 млн леев. Крупнейшими венгерскими инвесторами в нашей стране являются финансовая группа OTP Bank, которая вышла на молдавский рынок в июле 2019 года, а также фармацевтические компании Gedeon Richter и Vitafort.

Эти компании являются одними из лидеров в своих отраслях. Объем двусторонней торговли между Молдовой и Венгрией в 2018 году составил \$118,96 млн, а в 2019 году – около \$119,9 млн. Венгрия занимает 14-е место среди торговых партнеров Молдовы с долей 1,42% в общем объеме торговли нашей страны.

Венгрия также занимает 22-е место по объему инвестированного в Молдову капитала. В основном Молдова экспортит в Венгрию стулья, электрокабель, стекло, фруктовые и овощные соки, упаковку и другие товары.

Влад БЕРКУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnfp.md

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 17 марта Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ:

- Утвердил законопроект об обязательном страховании автогражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами, с началом процедуры визирования/ отправки на экспертизу и публичного обсуждения. Законопроект разработан в рамках проекта технической поддержки Всемирного банка «Реформа рынка страхования Молдовы» и перенимает положения Директивы 2009/103/CE Европейского парламента и Совета от 16 сентября 2009 г. относительно страхования гражданской ответственности и выполнения обязательства по страхованию такой ответственности.

- Отправил на визирование заинтересованным учреждениям проект Постановления о внесении изменений в Положение об обороте ценных бумаг на рынке капитала, утвержденного Постановлением НКФР №14/5/2016. Проект будет выставлен на публичное обсуждение. Документ содержит положения по временной регистрации, если ценные бумаги не отвечают требованиям допуска к торгу на регулируемом рынке или МТС.

- Утвердил поправки, принятые советом Фондовой биржи Молдовы, внесенные в Правила торгов на регулируемом рынке, Правила многосторонней торговой системы и Положение об организации и проведении сделок с единными пакетами ценных бумаг на регулируемом рынке. Правки осуществлены для приведения указанных актов в соответствие с существующей нормативной базой, а также для дополнения положений, относящихся к введению на торговые площадки ФБМ многих видов прямых сделок (купли-продажи или обмена и REPO).

- Передал на визирование заинтересованным органам/ учреждениям и на публичное обсуждение проект решения об изменении Постановления НКФР №19/3/2019. Согласно поправкам в Положение, субъект аудита, назначенный для проведения аудита в сфере страхования в страховой компании, владеющей лицензией на право осуществления деятельности в сфере обязательного страхования внешней автогражданской ответственности, должен обладать репутацией и опытом, признанными международными финансовыми организациями в сфере аудита.

- Выставил на общественное обсуждение проект Постановления о внесении изменений в Постановление НКФР 49/5/2016. Согласно поправкам, меняется процедура проведения квалификационных экзаменов в страховании, путем внедрения информационной системы для проведения таких экзаменов, а также введение новых условий получения квалификационного сертификата страховыми агентами физическими лицами.

II. АВТОРИЗАЦИЯ

- Разрешил реорганизацию SA RENET путем дробления (выделения) с передачей части имущества компании SRL RENET-INVEST.
- Утвердил запись в Государственный реестр ценных бумаг об исключении ценных бумаг, выпущенных ранее SA RÄUT.
- Зарегистрировал в Реестре страховых агентов и агентов банкашуранс BC EXIMBANK SA.
- Зарегистрировал в Реестре авторизованных небанковских кредитных организаций субъекта OCN INTELIGENT CREDIT SRL.

III. НАДЗОР

- Распоряжение о прекращении банковских операций на текущих и депозитных счетах некоторых небанковских кредитных организаций, которые не привели свою деятельность в соответствие с требованиями законодательства к минимальному размеру уставного капитала по состоянию на 1 января 2020 года.

Пресс-служба НКФР

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель:

Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Главный редактор:

Геннадий Тудоряну

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115. (угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком **✉**, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Подготовка специалистов для сельского хозяйства – проблема не только государства

На первый взгляд, профессионально-техническое образование неразрывно связано с производством, будь то промышленность, торговля или сельское хозяйство. Проще говоря, есть две комнаты в квартире, а между ними дверь без замка, постоянно открытая, в которую входят 24 часа в сутки. Проблема только в том, что чаще всего некому входить, или, что также нехорошо, некому выходить. Те, кто переходит из аудитории в производственный цех, недостаточно подготовлены, чтобы выполнять требуемую работу.

Многие высоко оценивают систему профессионального образования, действующую несколько десятилетий назад, которая

готовила сотни специалистов для промышленности, сельского хозяйства, и они потом находили место работы сразу после окончания учебы. Надо признать, что образование точно отвечает некоторым требованиям, и полученные знания на сто процентов отражаются на качестве труда и продукта.

Сегодня речь пойдет о других требованиях. Рынок требует от нас товары, по качеству сравнимые с европейскими или товарами, производимыми в других развитых странах. Без прочных знаний, без практики и лучших специалистов говорить о каком-либо качестве не приходится. Тут речь идет не только о промышленности. Сельское хозяйство требует того же, независимо от площади сельскохозяйственных угодий.

Без знаний ничего не делается. Ведь сельское хозяйство не сводится к тому, чтобы бросить зерно в землю и потом собрать уро-

жай. Так получилось, что сейчас мы постигаем эту горькую истину, которую страны, в которых развито сельское хозяйство, освоили намного раньше.

У Молдовы, конечно, есть преимущество перед такими странами, как Франция, Германия, Великобритания, так как мы не нуждаемся в испытательном сроке, а можем сразу приступить к внедрению методов и практик, уже опробованных в этих странах.

Самым убедительным аргументом в пользу стимулирования обучения являются цифры. Начиная с 2008 года экономический рост в Молдове в среднем составлял выше 4% в год. Несмотря на то, что уровень бедности в стране значительно снизился, Молдова по-прежнему является бедной страной. Только 40% трудоспособного населения занято на рынке труда. Отсутствие перспек-

тив на рынке труда ведет к тому, что люди ищут работу за пределами страны.

Решающим фактором, влияющим на производительность и уровень прямых иностранных инвестиций, является отсутствие квалифицированной рабочей силы. Есть сильное расхождение между требованиями рынка труда и навыками, полученными выпускником в системе профессионально-технического образования. Куррикулум устарел, в его основе мало практических элементов. Эта проблема появилась в результате низкого уровня участия социальных партнеров в разработке и внедрении конкретных мер в сфере профессионального образования.

Понятно, почему задумались над тем, чтобы перенять опыт из-за границы, получить оттуда финансирование на некоторые проекты в сфере совершенствования профессионального образования. Многие менеджеры, инструкторы, преподаватели профессионально-технических учебных заведений страны прошли курсы повышения квалификации в рамках проекта, осуществленного при финансовой поддержке правительства Германии и Агентства по международному сотрудничеству Германии (GIZ).

Кстати, нынешнее Правительство полностью переняло отношения с рабочей группой, направленной правительством Германии. Среди заявлений по итогам последней встречи с представителями Правительства Молдовы звучала и благодарность за оказанную поддержку и обсуждение продления действия проекта.

Германские партнеры получили благодарность за успешное внедрение проекта, в рамках которого была реализована программа обучения в сфере мехатроники сельскохозяйственных машин и оборудования. Был разработан профиль работника – техника таких машин, образовательный план, куррикулум, план обучения в учебном заведении и на предприятии, стандарты квалификации. Многие преподаватели, менеджеры из учебных заведений, находящихся в подчинении Министерства сельского хозяйства, прошли двухэтапное обучение в немецком специализированном центре.

Таким образом, подготовка квалифицированной рабочей силы в сфере сельского хозяйства согласно запросам и требованиям работодателей является одной из главных задач системы профильного образования страны. Аграрный департамент не раз признавал важность развития такой системы образования. Поддержка, оказанная германскими экспертами, помогла добавить устойчивости профессиональному образования в сфере мехатроники аграрной техники, что поможет повысить возможности подготовки грамотных специалистов в этой области.

Сейчас у нас наблюдается острая нехватка специалистов в сельском хозяйстве, их профессиональные навыки станут головной болью на много лет вперед. Все возможные объявления о найме работников в сельском хозяйстве пестрят словами «агроном», «менеджер в сельском хозяйстве». Но простым объявлением проблему никак не решить.

Опыт других стран показал, что подготовка специалистов в области сельского хозяйства отнимает много времени и начинается с малых лет. Здесь четко прослеживается три этапа. Первый – это I-VIII классы, когда выявляются ученики, имеющие склонность к сельскому хозяйству, их направляют впоследствии на обучение с аграрным уклоном.

Второй этап – это IX-XII лицейские классы, здесь закладываются основы знаний в сельском хозяйстве. И третий этап – университет, где выпускники аграрных лицеев углубляют свои познания и развивают соответствующие навыки.

Возможно, такое длительное обучение и занимает много времени и средств, но правда в том, что в итоге мы получаем хорошо подготовленного специалиста в сфере сельского хозяйства. Опыт многих стран убеждает в пользе проведения в школах уроков аграрной грамотности, что означает начало пути к специальности в этой сфере.

Ошибка думать, что миссия подготовки специалистов в области сельского хозяйства целиком лежит на государстве. В сельском хозяйстве давно уже действуют в основном частные предприятия, а значит, приватизирована была не только земля, но обязанности, вытекающие из этой деятельности. Правильной формулой может стать формула, которую применяют в других сферах, – активное сотрудничество между сторонами. И если сеять вместе, то и урожай собирать тоже вместе.

Константин ОЛЯНУ

Финансовые риски и как с ними справиться...

➤ Что такое риск?

Риск представляет собой вероятность или угрозу ухудшения, повреждения, потери либо другой неблагоприятной ситуации, вызванной внешними или же внутренними сложностями, которой можно избежать в результате определенных упреждающих действий. Риски могут оказаться на нас лично либо на нашей семье, они вероятны в большинстве сфер жизни – здоровье, трудовая деятельность, дорожное движение и т. д.

➤ Какие риски связаны с финансовыми продуктами?

Финансовые продукты тоже сопряжены с определенными рисками. Так, финансовые риски заключаются в уменьшении стоимости принадлежащих нам сбережений или инвестиций либо в неожиданном повышении платежей по взятым кредитам.

Финансовый продукт может быть связан с несколькими рисками одновременно. Вот несколько примеров финансовых продуктов и специфических им рисков:

- Потребительский кредит: когда повышается процентная ставка, ежемесячный платеж по кредиту с плавающей ставкой увеличивается – **риск процентных ставок**;
- Ипотечный кредит: когда национальная валюта девальвируется, ежемесячные платежи по кредиту, предоставленному в иностранной валюте, увеличиваются – **валютный риск**;
- Инвестиции (недвижимость, акции): стоимость инвестиций падает в случае экономических изменений или же снижения спроса – **рыночный риск**;
- Банковский депозит: когда инфляция выше доходности от депозита, то его фактическая стоимость снижается – **риск, обусловленный инфляцией**.

➤ Как можно защититься?

Приобретая страховые продукты, можно защититься от определенных рисков, к примеру, от риска поджога недвижимости. Но когда речь идет о финансовых рисках, то меры защиты более комплексные и зависят от нашей способности понимать суть финансовых продуктов. При взаимодействии с финансовой системой можно прибегнуть к следующим действиям:

1. Проанализировать экономические тенденции, в том числе перспективы инфляции и воздействие на сбережения и инвестиции.
2. Тщательно изучить договоры, чтобы выяснить, какая пеня грозит за несвоевременное выполнение обязательств (к примеру, если платежи по кредиту не будут вноситься своевременно).
3. Накапливать сбережения, за счет которых можно будет вносить платежи по кредиту в случае потери места работы либо увеличения процентной ставки.
4. Не выбирать продукты, не соответствующие нашей личной финансовой ситуации (к примеру, не брать кредиты в валюте, если мы получаем доход в леях).

Малообразованные и малоимущие люди, а также представители уязвимых групп в наибольшей степени подвержены финансовым рискам. Плохое понимание сути финансовых продуктов чревато усугублением финансового положения, при котором значительная часть доходов будет тратиться, скажем, на выплаты по кредитам. Если мы не понимаем до конца условия, на которых нам предлагают тот или иной финансовый продукт, тогда нам лучше вообще отказаться от него или же обратиться за советом к друзьям/родственникам.

Каким финансовым рискам мы подвергаемся?

Убедись, что ты их точно понимаешь!

- Риск, обусловленный инфляцией
- Риск процентных ставок
- Валютный риск
- Рыночный риск

Эта публикация профинансируется Посольством Великобритании в Кишиневе посредством Фонда эффективного управления. Ответственность за содержание настоящей публикации возлагается на автора, она не отражает в обязательном порядке позицию британского правительства.

